

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۸۰

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز سه شنبه

۲۷ فروردین ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- بیانات قبل از دستور آقاده کتر مشیر فاطمی
- ۳- قرائت گزارش کمیسیون کشاورزی راجع به غله
- ۴- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی
- ۵- تقدیم لایحه تأسیس وزارت گمرکات وانحصارات بوسیله آقای وزیر گمرکات وانحصارات
- ۶- طرح و تصویب یک فوریت لایحه تأسیس وزارت گمرکات وانحصارات
- ۷- اخذ رأی و تصویب فوریت و طرح گزارش کمیسیون صنایع ومعادن راجع بمعادن
- ۸- تعیین موقع ودستور جلسه بعد ختم جلسه

مجلس ساعت ده و پنج دقیقه صبح بریاست آقای امان الله اردلان (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان: جلیلووند - کدیور - دکتر عدل - تربتی - قرشی - خرازی - غضنفری - یار افشار - سلطانه مراد - یغتیبار - دکتر عمید - طباطبائی قمی - شاهخوان

غائبین بی اجازه آقایان: دکتر طاهری - صفاری - هامری - کیکاسی - کورس - مهندس ظفر

دیرآمدگان وزود رفتگان با اجازه

آقایان: فرود - دکتر سعید حکمت - اعظم زنکنه - اقبال - مهندس شیانی - دکتر شاهکار - اسفندیاری - امامی خوئی - سنندجی

نایب رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب میشود

۲- بیانات قبل از دستور آقای دکتر مشیر فاطمی

نایب رئیس - آقای دکتر مشیر فاطمی

دکتر مشیر فاطمی - خواستم امروز از قبل از دستور استفاده

کنم چون کسی اسم ننوشته بود برای نطق قبل از دستور فرصتی دست داد یک تذکرانی را که لازم بود میخواستم بدولت جدید عرض کنم و خواستم آقایان وزیرانی که اینجاست شریف دارند این مطالب را یادداشت بفرمائید و با اطلاع دولت برسانند یکی راجع بقانونی بود که در سال گذشته از مجلس گذشت راجع به یک نواخت کردن حقوق کارمندان دولت الان صیقه و عقده درست شده است تعداد زیادی از وزارتخانه ها حقوق جدید میگیرند و چند وزارتخانه هستند که حقوق اینها بصورت سابق مانده است و بنده خیال میکنم این گرانی زندگی فقط تعمیلی است بطبقه مستخدم اعم از مستخدم دولت یا هر نوع حقوق بگیر دیگر دوسه وزارتخانه هم بیشتر نمانده است آن سایر طبقات بی خود داد و فریاد میکنند بهمان نسبت که هزینه زندگی بالا می رود نرخ اجناس خود را بالا میبرند اعم از زراعت و مالک و بقال و عطار و بهمین دلیل هم الان ثروت این مملکت مال همین اشخاص است که در حقیقت قصابها و عطارها و بقالها هستند اگر شما تمام خیابان شاهرضا را بگردید خانه ها و عمارات بزرگ اغلب مال این طبقه است برای اینکه آنها بهمین نسبت که قیمت ها بالا میروند و شاید برابر قیمت های خودشان را بالا میبرند یک مطلب دیگری که میخواستم عرض کنم راجع به بانک صنعتی است که بنا بامر اعلیحضرت شاهنشاهی و توجه سازمان برنامه تشکیل شد این بانک کاز مضحکی میکند باین عبارت که برای کارخانجات جدید هر گونه وامی رامیدهد و هر نوع کمکی را میکند ولی اگر کارخانجات موجود بخواهند استفاده کنند آنطور حسن استقبال نمیکنند و بنده میخواستم از سازمان برنامه تقاضا کنم که اول این کارخانجاتی که هست برآید از زودتر ترمیم و توسعه اش کوشش بکنند بعد کارخانجات جدید بیاورند (صحیح است) یک موضوع دیگر: سالها است برای شهرستان اصفهان در نظر گرفته

بودند که يك کارخانه قندی بیاورند ولی متأسفانه تا بحال همینطور مانده است در صورتیکه جناب آقای ذوالفقاری اخوی جنابعالی (خطاب به آقای ذوالفقاری معاون نخست وزیر) که استاندار هستند چقدر اقدام کردند و چندین سال متوالی در اصفهان چقدر قند کاشتند و بسیار خوب در آمد معهودا بنام ایالات ایران کم و بیش يك کمک هائی دولت کرده جز شهر اصفهان و از این کارخانه قند هم ما جز صحبت چیزی نشنیده ایم. عرض کنم بنده چند روز قبل دیدم در اعتباراتی که سازمان برنامه پیش بینی کرده است برای امر قنای فقط ۱۰ میلیون تومان در یکسال پیش بینی کرده است در صورتیکه يك قنات جدید امروز در این مملکت حداقل دوست الی ۲۰۰ هزار تومان خرج دارد ۱۰ میلیون تومان برای امر قنای این مملکت مثل صفر ممانند حالا این ۲۳ میلیون دلار را همانطور که وعده دادند انشاء الله امیدواریم که اصل ۴ و بانک صادرات زودتر این پول را بدهند چون وعده دادند تا یکی دو ماه دیگر بدهند اگر زودتر بدهند پدر مردم خواهد خورد باز مخصوصاً میخوام در خانه عرایضم راجع بحقوق کارمندان تذکر بدهم چون عده زیادی از آنها بنده مراجعه کرده اند چون در این مملکت يك کارهائی انجام می شود و يك زحماتی کشیده می شود بلکه بتوانند هر چه زودتر وضع بهتری برای این عده قلیل کارمندان فراهم بیاورند.

ضمناً بنده میخواستم از موقع استفاده کنم چون اینجادوسه دفعه موقع طرح برنامه دولت راجع بامرات و بوسرانی صحبت شد تذکر بدهم که مایکی از مالک دنیا رادر نظر بگیریم و مثل آنها عمل نکنیم در تمام

دنیا نسبت مسافتی که افراد سوار می شوند بهمان نسبت پول می دهند حالا هر میلی را میخوانند در نظر بگیرند اگر ۱۰ کیلومتر سوار می شوند پول ۱۰ بیشتر سوار می شوند بیشتر

استحضار میرساند که کمیسیون مسئله کبورد غله و لزوم ازدیاد تولید غله را مورد تحقیق قرارداد و چندین جلسه برای تحقیق و رسیدگی باین موضوع با حضور وزیر کشاورزی وقت و نماینده قسمت کشاورزی سازمان برنامه تشکیل گردید و برای تکمیل تحقیق و کسب اطلاعات بیشتر از شورای عالی کشاورزی بزرگدوخت و توضیحات و اطلاعات نمایندگان شورای مزبور نیز استماع کسب گردید.

جلسه کمیسیون خلاصه آن ضبط است و در این گزارش اختصاراً بموضوعاتی که جالب توجه بود اشاره گردید ولی یک قسمت از تحقیقاتیکه بوسیله کمیسیون بعمل آمد ارتباط ببرنامج ازدیاد تولید غله در کشور داشت و نمایندگان وزارت کشاورزی و سازمان برنامه اقداماتی را که برای ازدیاد غله در نظر گرفته و در بعضی موارد شروع با اقدام حسب اظهار خود نموده اند باطلاع کمیسیون رسانیده اند ولی بنظر کمیسیون چنین می رسد که برای ازدیاد غله در کشور و رفع نگرانی یک برنامه عملی و مشخصی که از طرف دستگاههای مختلف مربوط دولت مطالعه شده و مورد اجرا قرار گرفته باشد وجود ندارد که بتوان اطمینان بزیاد تولید غله در مدت معلوم معینی نمود.

۶- طرح و تصویب یک فوریت لایحه تأسیس وزارت گمرکات و انحصارات

نایب رئیس - فوریت لایحه مطرح است قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد) ساحت مقدس مجلس شورای ملی تراکم امور در وزارت دارائی ایجاد نمود ادارات وصول عایدات انحصاری و اداره کل گمرک را از وزارت دارائی منتزع و وزارتخانه جدیدی بنام وزارت گمرکات و انحصارات تشکیل دهد اینک برای تأمین منظور بالا ماده واحده ذیل را پیشنهاد دارد.

لذا کمیسیون کشاورزی لازم میدانند توجه دولت را از طریق تقدیم این گزارش بمجلس شورای ملی در مورد داشتن برنامه معلوم و مشخصی که مطابق برنامه های کشور های دیگر باشد جلب نماید و همبظور در مورد دام نیز برای ازدیاد گوشت مصرفی مردم و مواد روغنی خوراکی که کبورد آن احساس میشود و در آینده بیشتر محسوس خواهد بود برنامه مطالعه شده اصلاً وجود ندارد و لازم است که دولت نسبت به هر دو موضوع توجه نموده و با ایجاد هم آهنگی بین دستگاههای مربوط خود برنامه معلوم و مشخصی را برای مدت معینی در تمام کشور جهت ازدیاد غله و دام تنظیم و اجرا نماید.

تبصره ۱- بودجه های اداری و انتظامی و انتظامی ادارات مزبور بودجه حوزہ وزارت دارائی و ادارات کل مربوط بجزوز وزارت گمرکات و انحصارات را تشکیل میدهد.

تبصره ۲- دولت مکلف است سازمان پیمان اردیبهشت ماه ۱۳۳۶ تنظیم و بمجلس شورای ملی تقدیم نماید تا تاریخ تشکیل وزارت مزبور تا تاریخی که بودجه تفصیلی سازمان مزبور بتصویب رسد وزارت نامبرده مجاز است در مورد هزینه های پرسنلی و اداری حوزہ وزارت و ادارات کل تابع حوزہ وزارت از اعتبارات مندرج در بودجه وزارت دارائی استفاده نماید.

وزیر گمرکات و انحصارات سر تیب ضرام وزیر دارائی علی اصغر ناصر نخست وزیر دکتر منوچهر اقبال نایب رئیس - فوریت لایحه مطرح است آقای ازب (ارباب - موافق) آقای مسعودی مخالف (مسعودی - غیر موافق) آقای تیمورتاش (تیمورتاش - بنده هم موافق) مخالفی نیست پس رأی می باشد با فوریت لایحه هستند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد کمیسیون ارجاع میشود.

تبصره ۱- بودجه های اداری و انتظامی و انتظامی ادارات مزبور بودجه حوزہ وزارت گمرکات و انحصارات را تشکیل میدهد.

تبصره ۲- دولت مکلف است سازمان پیمان اردیبهشت ماه ۱۳۳۶ تنظیم و بمجلس شورای ملی تقدیم نماید تا تاریخ تشکیل وزارت مزبور تا تاریخی که بودجه تفصیلی سازمان مزبور بتصویب رسد وزارت نامبرده مجاز است در مورد هزینه های پرسنلی و اداری حوزہ وزارت و ادارات کل تابع حوزہ وزارت از اعتبارات مندرج در بودجه وزارت دارائی استفاده نماید.

وزیر گمرکات و انحصارات سر تیب ضرام وزیر دارائی علی اصغر ناصر نخست وزیر دکتر منوچهر اقبال نایب رئیس - فوریت لایحه مطرح است آقای ازب (ارباب - موافق) آقای مسعودی مخالف (مسعودی - غیر موافق) آقای تیمورتاش (تیمورتاش - بنده هم موافق) مخالفی نیست پس رأی می باشد با فوریت لایحه هستند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد کمیسیون ارجاع میشود.

۷- اخذ رأی و تصویب فوریت و طرح گزارش کمیسیون صنایع و معادن راجع بمعادن

نایب رئیس - لایحه معادن مطرح است برای اطلاع آقایان عرض میکنم که نسبت باین گزارش تقاضای فوریت شده بود و مطرح شده بود و نسبت بفوریت آن اعلام رأی شده بود، حالاً باید رأی گرفته شود آقایانی که با فوریت موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد گزارش کمیسیون قرائت میشود: (شرح آتی خوانده شد) گزارش از کمیسیون صنایع و معادن بمجلس شورای ملی کمیسیون صنایع و معادن در جلسات متعدد با حضور آقای وزیر صنایع و معادن لایحه شماره ۳۳۲۰ ارسال از مجلس سنا مربوط به معادن مطرح و مورد شور قرار داده با اصلاحاتی تصویب و سیس بکمیسیون از گزارش کمیسیون صنایع و معادن در اصلاحات و مجدداً در کمیسیون صنایع با اصلاحات مزبور استثنای بند ماده ۲ بشرح زیر موافقت اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

مخبر کمیسیون صنایع و معادن - مهندس سعید هدایت قانون معادن ماده ۱- مواد معدنی از نظر اکتشاف و بهره برداری بطبقات سه گانه زیر تقسیم میشود: ج - معادن طبقه سوم مطلقاً متعلق بدولت میباشد و بهای ملک که معادن طبقه سوم در آن واقع شده است و با اراضی مورد احتیاج بقیمت عادلانه قبل از کشف معادن پرداخت خواهد شد و در صورت عدم توافق در قیمت بطریق داورى عمل خواهد شد.

ماده ۲- الف - معادن طبقه اول در هر ملکى واقع باشد متعلق بصاحب ملک است و معادن واقع در اراضى که مالک خاص ندارد متعلق بدولت است. تبصره - اختلاف بین اشخاص در مالکیت اراضى که معادن در آن واقع است کمیسیون صنایع و معادن در جلسات متعدد با حضور آقای وزیر صنایع و معادن لایحه شماره ۳۳۲۰ ارسال از مجلس سنا مربوط به معادن مطرح و مورد شور قرار داده با اصلاحاتی تصویب و سیس بکمیسیون از گزارش کمیسیون صنایع و معادن در اصلاحات و مجدداً در کمیسیون صنایع با اصلاحات مزبور استثنای بند ماده ۲ بشرح زیر موافقت اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

مخبر کمیسیون صنایع و معادن - مهندس سعید هدایت قانون معادن ماده ۱- مواد معدنی از نظر اکتشاف و بهره برداری بطبقات سه گانه زیر تقسیم میشود: ج - معادن طبقه سوم مطلقاً متعلق بدولت میباشد و بهای ملک که معادن طبقه سوم در آن واقع شده است و با اراضی مورد احتیاج بقیمت عادلانه قبل از کشف معادن پرداخت خواهد شد و در صورت عدم توافق در قیمت بطریق داورى عمل خواهد شد.

ماده ۲- الف - معادن طبقه اول در هر ملکى واقع باشد متعلق بصاحب ملک است و معادن واقع در اراضى که مالک خاص ندارد متعلق بدولت است. تبصره - اختلاف بین اشخاص در مالکیت اراضى که معادن در آن واقع است کمیسیون صنایع و معادن در جلسات متعدد با حضور آقای وزیر صنایع و معادن لایحه شماره ۳۳۲۰ ارسال از مجلس سنا مربوط به معادن مطرح و مورد شور قرار داده با اصلاحاتی تصویب و سیس بکمیسیون از گزارش کمیسیون صنایع و معادن در اصلاحات و مجدداً در کمیسیون صنایع با اصلاحات مزبور استثنای بند ماده ۲ بشرح زیر موافقت اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

مخبر کمیسیون صنایع و معادن - مهندس سعید هدایت قانون معادن ماده ۱- مواد معدنی از نظر اکتشاف و بهره برداری بطبقات سه گانه زیر تقسیم میشود: ج - معادن طبقه سوم مطلقاً متعلق بدولت میباشد و بهای ملک که معادن طبقه سوم در آن واقع شده است و با اراضی مورد احتیاج بقیمت عادلانه قبل از کشف معادن پرداخت خواهد شد و در صورت عدم توافق در قیمت بطریق داورى عمل خواهد شد.

ماده ۳- اکتشاف و بهره برداری از معادن طبق آئین نامه های معادن بطریق زیر واگذار میشود. الف - نسبت بمعادن طبقه اول مالکین زمین نخواهند یافتند از معادن واقع در ملک خود که مورد احتیاج باشد بهره برداری نمایند دولت میتواند ششماه پس از اخطار و طبق آئین نامه مربوطه مطابق ماده ۹ این قانون از آن بهره برداری نموده و بهره مالکانه آنرا طبق ماده ۱۲ مالک بپردازد زمینهای مسزومعی مشمول این تبصره نخواهند بود.

ب - نسبت بمعادن طبقه دوم اکتشاف و بهره برداری منوط بصدور بابت پروانه طبیعی و مواد رادیواکتیو مانند رادیو - توریم - اورانیوم و کلبه موادی که جهت استفاده نیروی اتمی بکار میروند. تبصره - نسبت بمعادن طبقه اول که نام برده نشده و از جهت طبقه بندی مورد تردید واقع شود و همچنین مواد معدنی که شامل چند ماده از یک طبقه و موادی از طبقه دیگر باشد بر حسب نوع و اهمیت و ارزش مواد مزبور شورای عالی معادن طبقه آنرا معلوم خواهد نمود.

طبیعی و مواد رادیواکتیو مانند رادیو - توریم - اورانیوم و کلبه موادی که جهت استفاده نیروی اتمی بکار میروند. تبصره - نسبت بمعادن طبقه اول که نام برده نشده و از جهت طبقه بندی مورد تردید واقع شود و همچنین مواد معدنی که شامل چند ماده از یک طبقه و موادی از طبقه دیگر باشد بر حسب نوع و اهمیت و ارزش مواد مزبور شورای عالی معادن طبقه آنرا معلوم خواهد نمود.

ماده ۲- الف - معادن طبقه اول در هر ملکى واقع باشد متعلق بصاحب ملک است و معادن واقع در اراضى که مالک خاص ندارد متعلق بدولت است. تبصره - اختلاف بین اشخاص در مالکیت اراضى که معادن در آن واقع است کمیسیون صنایع و معادن در جلسات متعدد با حضور آقای وزیر صنایع و معادن لایحه شماره ۳۳۲۰ ارسال از مجلس سنا مربوط به معادن مطرح و مورد شور قرار داده با اصلاحاتی تصویب و سیس بکمیسیون از گزارش کمیسیون صنایع و معادن در اصلاحات و مجدداً در کمیسیون صنایع با اصلاحات مزبور استثنای بند ماده ۲ بشرح زیر موافقت اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

مخبر کمیسیون صنایع و معادن - مهندس سعید هدایت قانون معادن ماده ۱- مواد معدنی از نظر اکتشاف و بهره برداری بطبقات سه گانه زیر تقسیم میشود: ج - معادن طبقه سوم مطلقاً متعلق بدولت میباشد و بهای ملک که معادن طبقه سوم در آن واقع شده است و با اراضی مورد احتیاج بقیمت عادلانه قبل از کشف معادن پرداخت خواهد شد و در صورت عدم توافق در قیمت بطریق داورى عمل خواهد شد.

ماده ۲- الف - معادن طبقه اول در هر ملکى واقع باشد متعلق بصاحب ملک است و معادن واقع در اراضى که مالک خاص ندارد متعلق بدولت است. تبصره - اختلاف بین اشخاص در مالکیت اراضى که معادن در آن واقع است کمیسیون صنایع و معادن در جلسات متعدد با حضور آقای وزیر صنایع و معادن لایحه شماره ۳۳۲۰ ارسال از مجلس سنا مربوط به معادن مطرح و مورد شور قرار داده با اصلاحاتی تصویب و سیس بکمیسیون از گزارش کمیسیون صنایع و معادن در اصلاحات و مجدداً در کمیسیون صنایع با اصلاحات مزبور استثنای بند ماده ۲ بشرح زیر موافقت اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

مخبر کمیسیون صنایع و معادن - مهندس سعید هدایت قانون معادن ماده ۱- مواد معدنی از نظر اکتشاف و بهره برداری بطبقات سه گانه زیر تقسیم میشود: ج - معادن طبقه سوم مطلقاً متعلق بدولت میباشد و بهای ملک که معادن طبقه سوم در آن واقع شده است و با اراضی مورد احتیاج بقیمت عادلانه قبل از کشف معادن پرداخت خواهد شد و در صورت عدم توافق در قیمت بطریق داورى عمل خواهد شد.

ماده ۳- اکتشاف و بهره برداری از معادن طبق آئین نامه های معادن بطریق زیر واگذار میشود. الف - نسبت بمعادن طبقه اول مالکین زمین نخواهند یافتند از معادن واقع در ملک خود که مورد احتیاج باشد بهره برداری نمایند دولت میتواند ششماه پس از اخطار و طبق آئین نامه مربوطه مطابق ماده ۹ این قانون از آن بهره برداری نموده و بهره مالکانه آنرا طبق ماده ۱۲ مالک بپردازد زمینهای مسزومعی مشمول این تبصره نخواهند بود.

ب - نسبت بمعادن طبقه دوم اکتشاف و بهره برداری منوط بصدور بابت پروانه طبیعی و مواد رادیواکتیو مانند رادیو - توریم - اورانیوم و کلبه موادی که جهت استفاده نیروی اتمی بکار میروند. تبصره - نسبت بمعادن طبقه اول که نام برده نشده و از جهت طبقه بندی مورد تردید واقع شود و همچنین مواد معدنی که شامل چند ماده از یک طبقه و موادی از طبقه دیگر باشد بر حسب نوع و اهمیت و ارزش مواد مزبور شورای عالی معادن طبقه آنرا معلوم خواهد نمود.

ماده ۴ - کشف معادن کسی است که پروانه اکتشاف از وزارت صنایع و معادن دریافت نموده و بر طبق آئین نامه اکتشاف عمل کرده و کشف معادن بنام او ثبت و گواهی نامه کشف صادر شده باشد. تبصره - مدت اعتبار گواهی نامه کشف بمنظور استفاده حق اکتشاف برای کشف از تاریخ ثبت ۲۵ سال خواهد بود و این حق قابل انتقال بغیر میباشد.

ماده ۵ - در صورتیکه پروانه اکتشاف با رعایت مواد این قانون بغیر مالک داده شود مالک زمین نمیتواند از عملیات اکتشافی و بهره برداری در زمینهای خود جلوگیری نماید مگر در مواردی که مجزا اکتشاف در باغات و اراضی مزروعی و حرم قنوت و ابنیه باشد در این صورت باید قبلاً رضایت مالک تحصیل شود.

هر گاه کسیکه پروانه اکتشاف گرفته است بمقررات آئین نامه اکتشاف عمل ننماید وزارت صنایع و معادن نسبت ببهره برداری آن بطریق زیر عمل خواهند نمود الف - رأساً طبق اصول بازرگانی از آن بهره برداری نماید ب - بهره برداری معدن را بیکی از مؤسسات یا سازمانهای دولتی واگذار نماید. ج - شرایط بهره برداری معدن را از حیث صلاحیت بهره برداری و طرز مدت بهره برداری تعیین نموده و میزان درآمد دولت را که در بندهای الف و ب ماده ۱۱ مندرج است حداقل فراراد بین کسانیکه صلاحیت فنی و مالی دارند بزیاده بگذارند و نسبت بمعادنیکه اهمیت کمتری دارد با تشخیص شورای عالی معادن بطریق مزایده عمومی عمل نمایند.

اکتشاف و پروانه بهره برداری از وزارت صنایع و معادن و رعایت مقررات آئین نامه خواهد بود. تبصره ۱ - از یک کیلومتر مربع کمتر یک کیلومتر مربع محسوب میشود. تبصره ۲ - حد اکثر وسعت زمین مورد درخواست هر پروانه اکتشاف چهل کیلو متر مربع خواهد بود و شرکتهای ایرانی که حائز صلاحیت فنی و مالی باشند میتوانند با موافقت شورای عالی معادن بیش از یک پروانه اکتشاف دریافت نمایند.

ماده ۸ - دارندہ پروانه اکتشاف باید در موقع درخواست گواهی نامه کشف آن قسمت از زمین موضوع پروانه را که معدن در آن کشف شده با مشخصات کامل تعیین نموده و نقشه آنرا جهت صدور گواهی نامه کشف بوزارت صنایع و معادن تسلیم نماید و در صورتیکه متقاضی طبق مقررات آئین نامه اکتشاف عمل نموده باشد گواهی نامه کشف بنام او صادر شود.

ماده ۹ - در مواردیکه مدت اجازه یا قرارداد یا پروانه بهره برداری منقضی شده و با اجازه یا پروانه بهره برداری لغو شود و با قرارداد بهره برداری فسخ گردد وزارت صنایع و معادن نسبت ببهره برداری آن بطریق زیر عمل خواهند نمود الف - رأساً طبق اصول بازرگانی از آن بهره برداری نماید ب - بهره برداری معدن را بیکی از مؤسسات یا سازمانهای دولتی واگذار نماید.

ج - شرایط بهره برداری معدن را از حیث صلاحیت بهره برداری و طرز مدت بهره برداری تعیین نموده و میزان درآمد دولت را که در بندهای الف و ب ماده ۱۱ مندرج است حداقل فراراد بین کسانیکه صلاحیت فنی و مالی دارند بزیاده بگذارند و نسبت بمعادنیکه اهمیت کمتری دارد با تشخیص شورای عالی معادن بطریق مزایده عمومی عمل نمایند.

ماده ۱۰ - هر گاه دارندہ پروانه بهره برداری یا قرارداد یا پروانه بهره برداری منقضی شود و با قرارداد بهره برداری فسخ گردد وزارت صنایع و معادن نسبت ببهره برداری آن بطریق زیر عمل خواهند نمود الف - رأساً طبق اصول بازرگانی از آن بهره برداری نماید ب - بهره برداری معدن را بیکی از مؤسسات یا سازمانهای دولتی واگذار نماید.

ج - شرایط بهره برداری معدن را از حیث صلاحیت بهره برداری و طرز مدت بهره برداری تعیین نموده و میزان درآمد دولت را که در بندهای الف و ب ماده ۱۱ مندرج است حداقل فراراد بین کسانیکه صلاحیت فنی و مالی دارند بزیاده بگذارند و نسبت بمعادنیکه اهمیت کمتری دارد با تشخیص شورای عالی معادن بطریق مزایده عمومی عمل نمایند.

ماده ۱۱ - بهره بردار مکلف است استفاده معدن متعلق ببهره بردار اولی بعهده بهره بردار دومی خواهد بود و طبق آئین نامه بهره برداری انجام خواهد گرفت. ماده ۱۰ - هر گاه دارندہ پروانه بهره برداری بمقررات قانون و آئین نامه مربوطه عمل نمایند وزارت صنایع و معادن میتوانند با تصویب شورای عالی معادن پروانه مزبور را لغو و طبق ماده ۹ عمل نمایند.

ماده ۱۱ - بهره بردار مکلف است استفاده معدن متعلق ببهره بردار اولی بعهده بهره بردار دومی خواهد بود و طبق آئین نامه بهره برداری انجام خواهد گرفت. ماده ۱۰ - هر گاه دارندہ پروانه بهره برداری بمقررات قانون و آئین نامه مربوطه عمل نمایند وزارت صنایع و معادن میتوانند با تصویب شورای عالی معادن پروانه مزبور را لغو و طبق ماده ۹ عمل نمایند.

ماده ۱۱ - بهره بردار مکلف است استفاده معدن متعلق ببهره بردار اولی بعهده بهره بردار دومی خواهد بود و طبق آئین نامه بهره برداری انجام خواهد گرفت. ماده ۱۰ - هر گاه دارندہ پروانه بهره برداری بمقررات قانون و آئین نامه مربوطه عمل نمایند وزارت صنایع و معادن میتوانند با تصویب شورای عالی معادن پروانه مزبور را لغو و طبق ماده ۹ عمل نمایند.

ماده ۱۱ - بهره بردار مکلف است استفاده معدن متعلق ببهره بردار اولی بعهده بهره بردار دومی خواهد بود و طبق آئین نامه بهره برداری انجام خواهد گرفت. ماده ۱۰ - هر گاه دارندہ پروانه بهره برداری بمقررات قانون و آئین نامه مربوطه عمل نمایند وزارت صنایع و معادن میتوانند با تصویب شورای عالی معادن پروانه مزبور را لغو و طبق ماده ۹ عمل نمایند.

بهره برداری بانتهاب وزارت صنایع و معادن .
تبصره - مالکین اراضی که معادن شن و ماسه و خاک رس در ملک آنها واقع است از پرداخت حقوق دولتی معاف میباشند .
ب - برای معادن طبقه ۲ چهار درصد از محصول استخراج شده در سر معدن یا بهای آن بشرح روز بر طبق آیین نامه بهره برداری بانتهاب وزارت صنایع و معادن .
در صورت اختلاف بین بهره بردار و دولت در قیمت مواد معدنی به تراضی طرفین قیمت تعیین خواهد شد در صورت بروز اختلاف رأی شورای عالی معادن قاطع است .
ماده ۱۲ - بهره بردار مکلف است بهره مالکانه معادن طبقه یک و حق الارض معادن طبقه دورا بمیزان دودرصد محصول استخراج شده در سر معدن یا بهای آن بشرح روز طبق آیین نامه بهره برداری معادن طبقه دورا بمیزان دودرصد محصول استخراج شده در سر معدن یا بهای آن بشخص معادن باشد بمعرفی دانشگاه برای مدت دوسال .
ماده ۱۳ - حقوق دولتی و بهره مالکانه و حق الارض از معادن که پروانه بهره برداری آن قبل از تصویب این قانون صادر شده بموجب مقررات این قانون باید پرداخت نمود و نسبت به قراردادهایی که قبل از تصویب این قانون منعقد شده است مادام که بقوت خود باقی است طبق شرایط همان قراردادها عمل خواهد شد .
ماده ۱۴ - هر گاه در اثر عملیات اکتشافی یا بهره برداری خسارتی به ملک وارد شود اکتشاف کنندگان بهره بردار مکلف بجزای آن خواهند بود و مالک میتواند جبران خسارت خود را از طریق معاکم صالحه یا داوری طبق قانون آیین دادرسی مدنی تقاضا نماید .
ماده ۱۵ - بهره بردار مکلف است هزینه عملیات اکتشافی را طبق آیین نامه اکتشاف و حق کشف را از قرار یک درصد محصول استخراج شده در سر معدن یا بهای آن بشرح روز طبق آیین نامه بهره برداری بانتهاب کاشف از تاریخ شروع بهره برداری تا آخر مدت اعتبار گواهی نامه کشف بکاشف بپردازد .
ماده ۱۶ - مدت اجازه یا پروانه بهره برداری معادن که از طریق مزایده وادار می شود نباید از سی سال بیشتر باشد .
ماده ۱۷ - هر گاه برای اکتشاف یا بهره برداری معدن احتیاج به استفاده اراضی پیدا شود اکتشاف کنندگان یا بهره بردار نتواند با مالک راجع بمیزان اجرة المثل توافق نماید باید مقدار اراضی مورد نیاز خود را تعیین و درخواست خود را بشورای عالی معادن تسلیم نماید شورای عالی پس از تشخیص احتیاج و مقدار اراضی مورد نیاز

باید مبلغی را بعنوان اجرة المثل با نظر کارشناس تعیین نماید که اکتشاف کنندگان بهره بردار در صندوق دادگستری تودیع و سپس شروع بعملیات لازم نماید تا رفع اختلاف بین مالک و اکتشاف کننده یا بهره بردار از طریق داوری طبق مقررات آیین دادرسی مدنی یا معاکم صالح بعمل آید .
ماده ۱۸ - برای انجام وظایف مذکور در این قانون و تهیه آیین نامه لازم شورای بنام شورای عالی معادن مرکب از هفت نفر اشخاص زیر در وزارت صنایع و معادن تشکیل می شود :
۱ - وزیر صنایع و معادن یا قائم مقام او .
۲ - مدیر کل فنی معادن - وزارت صنایع و معادن .
۳ - یک نفر از مستشاران یا رؤسای شعب دیوان عالی کشور بمعرفی وزارت دادگستری .
۴ - یک نفر از استادان دانشگاه که مهندس معدن باشد بمعرفی دانشگاه برای مدت دوسال .
۵ - یک نفر مطلع در امور حقوقی بنا بر پیشنهاد وزیر صنایع و معادن و تصویب هیئت وزیران برای مدت دو سال .
۶ - دو نفر از بهره برداران معادن بمعرفی اطاق صنایع و معادن برای مدت دو سال و مادام که اطاق صنایع و معادن تاسیس نشده با انتخاب وزیر صنایع و معادن برای مدت دوسال .
تبصره ۱ - انتصاب مجدد اعضاء شورای عالی معادن بلا مانع است .
تبصره ۲ - آیین نامه و طرز تشکیل و اداره جلسات و تعیین حق حضور اعضاء شورای عالی معادن را هیئت وزیران تصویب خواهند نمود .
ماده ۱۹ - دولت میتواند از نظر مصالح عمومی کشور در موارد ضروری و بر حسب احتیاج بهره برداری بعضی از معادن را بحدود اختصاص دهد در اینصورت حقوق کسانی که بر طبق این قانون حق برای آن ها در آن معادن شناخته شده مانند بهره مالکانه و حق الارض صاحبان اراضی و حق اکتشاف و غیره باید رعایت شود .
ماده ۲۰ - وزارت صنایع و معادن مکلف است در کلیه معادن کشور از لحاظ جلوگیری از تخریب و تضییع ذخائر معدنی و اجرای تعهدات اکتشاف کنندگان و بهره برداران طبق آیین نامه های مربوطه نظارت نماید .
ماده ۲۱ - وزارت صنایع و معادن مکلف است دستگاه مجهزی جهت راهنمایی و کمک با کشف و بهره برداری و نقشه برداری و زمین شناسی و تعیین ذخائر معدنی و نظارت بر معادن کشور ایجاد نماید .

برای انجام امور مذکور در این ماده صدی پنجاه (۰/۵۰) سهم دولت از درآمدهای حاصله از معادن کشور (با استثناء نفت) و وجوه مذکور در ماده ۷ اختصاص داده می شود که تحت نظر وزیر صنایع و معادن بصرف برسد و مشمول مقررات محاسبات عمومی نخواهد بود .
ماده ۲۲ - کلیه امور مربوط به معادن از قبیل راهنمایی برای اکتشاف و نظارت در بهره برداری و وصول درآمد معادن و بطور کلی امور مربوط با اجرای این قانون بعهده وزارت صنایع و معادن میباشد .
ماده ۲۳ - رؤسا و کارمندان و مهندسی که در ادارات و سازمانها و شرکت های دولتی مربوط بامور معادن کار می کنند به هیچ عنوان چه مستقیم و چه غیر مستقیم نمیتوانند در مدت اشتغال بخدمت و تا دو سال بعد از ترک خدمت دولت در اکتشاف و بهره برداری معادن ذینفع و یا ذی سهم بشوند .
تبصره - متخلفین از مقررات این ماده بانفصال اید از خدمات دولتی و از شش ماه تا یکسال حبس تأدیبی محکوم می شوند .
ماده ۲۴ - وزارت صنایع و معادن مجاز است با موافقت شورای عالی معادن و تصویب هیئت دولت بدون پرداخت حقوق گمرکی و هوارش راه و شهرداری فقط ادوات و لوازم عملیات اکتشافی معادن و آزمایش مواد معدنی مورد احتیاج خود را از خارج وارد کند .
ماده ۲۵ - هر کس بدون اخذ پروانه بهره برداری از وزارت صنایع و معادن اقدام به بهره برداری معادن نماید بجز تأدیبی از ۲ ماه تا ۶ ماه و یا به پرداخت غرامت از ده هزار تا سی هزار ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد .
تبصره - در مورد معادن طبقه اول معادن و نماینده او در اکتشاف و استخراج بهیزان احتیاج شخصی ولو پروانه نگرفته باشد مجاز بوده و مستثنی از ماده فوق می باشد .
ماده ۲۶ - وزارت صنایع و معادن مکلفه آیین نامه و مقررات مربوط با اجرای این قانون را با موافقت شورای عالی معادن در ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و بتصویب هیئت وزیران میرساند .
ماده ۲۷ - این قانون از تاریخ تصویب جایگزین کلیه قوانین و آیین نامه ها و مقررات مربوط به معادن خواهد بود .
ماده ۲۸ - وزارت صنایع و معادن و وزارت دادگستری مأور اجرای این قانون میباشد .
مخبر کمیسیون صنایع و معادن - مهندس سعید هدایت
نایب رئیس - گزارشهای کمیسیون دارائی و دادگستری هم قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)
گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی
کمیسیون دارائی با حضور آقای وزیر صنایع و معادن لایحه مربوط به معادن را مورد رسیدگی قرار داده با آقای امیر که مالک هستیید یک حق هست البته اگر مالک میخواست اکتشاف میکرد ولی وقتی با بانک اقدام نکرده هر کس کشف کرده با حق میدهد به مالک ۶ ماه حق اولویت میدهد که با اکتشاف بکن
یک نفر از نمایندگان - شش ماه چرا ؟
نایب رئیس - شما فرماییدتان را بفرمائید با آقایان صحبت نکنید .
بزرگ ابراهیمی - بنده الان بر قسوم و شاگردان من سؤال میکنند (دکتر شفیق امین - مبارک است) بر قسوم شادان دانشگاه تبریز محفوظ است اما قسمت دوم حق مالکیت برای اراضی که نفت داشته باشند گفتند چون نفت متعلق بتمام مملکت است و مال دولت است فقط متعلق بدارائی او را بخردند در کمیسیون صحبت هائی شده است که در این لایحه تجدید نظر هائی کرده اند بنده متقدم اولاً هر کس رفت اکتشاف کرد اکتشاف او محترم است چون این زحمت دارد باید جان بکند نمیشود بنده بگویم چون مالک روز آخرش ماه من اولویت دارم این بی مورد است این ماده بعقیده من باید برگردد بکمیسیون جناب آقای وزیر هم تشریف بیاورند آنجا این مطلب راجع کند قسمت دوم که عرض کردم راجع به نفت و اورانیوم و اینچنین چیزها این یک مسئله ای است که خرید و فروش آن موضوع سیاسی است موضوع عادی نیست بسا ممکن است بنده اورانیوم و نفت در ملک باشد اما این فروش با من نیست بنده فکر میکنم بهتر است موافقت بفرمائید این گزارش برگردد بکمیسیون (دکتر و گیلی - چرا؟) آقای دکتر بیضا اینجا بگو تو نمی فهمی بنده عرض میکنم شش ماه اکتشاف را ترک کردن و حق اولویت دادن برای مالک و بخاطر بنده و جناب عالی و آقای سیاسی بی موضوع است (صحیح است) استدعا می کنم این موادی که از کمیسیون صنایع و معادن آمده است و رفته است بکمیسیونهای دیگر و آنجا تعدیل فرمودند برگردد بکمیسیون با وزیر حاضر یک موافقت هائی بشود دوباره بیاید بمجلس .
رئیس - آقای صدرزاده
صدرزاده - راجع به معادن با اینکه از زمانهای خیلی پیش در ایران سابقه استخراج دارد ولی مافوقین زیادی راجع به معادن نداریم بعد از مشروطیت در ایران اولین قانونی که راجع به معادن درش صحبت شده است در قانون مدنی است در آنجا ماده ۱۶۱ می نویسد «معدنی که در زمین کسی

واقع شده باشد ملک صاحب زمین است و استخراج آن تابع قوانین مخصوص خواهد بود « در حقیقت اینجا دو نکته مورد نظر قانونگذار بود است یکی مسئله حق مالکیت و دیگری راجع استفاده از معدن که یکی از منابع عمومی است و رعایت هر دوی آنها شده است یعنی گفته است اگر معدنی در ملک واقع شد استخراج بشود بشفع عموم ولی حق مالکیت را هم محترم شمرده است بر اثر این قانون در دوره یازدهم یعنی در بهمن ۱۳۱۷ یک قانونی راجع به معادن از مجلس شورای ملی گذشته است و در حقیقت قانون فعلی که برای تصویب تقدیم مجلس شده است بر اساس همان قانون میباشد باینکه معتبر تغییراتی اما نکته اینکه جناب آقای بزرگ ابراهیمی فرمودند و باید تذکر بدهم چون بنده از نظر قانونی این قانون را مطالعه کرده ام اینجا معادن را سه طبقه قسمت کرده اند یک قسمت از آن معادن مختص به مالکین است که میتواند بهره برداری بکنند و حقوق دولتی را بپردازند معدن طبقه دوم اکتشاف و بهره برداری از آنرا هم وزارت صنایع و معادن ممکن است مستقیماً بعمل بیاورد و هم ممکنست باشخاص و اگذار کنند معادن طبقه سوم که همان اورانیوم و امثال آن باشد مخصوص بدولت است و همانطور که فرمودند اینها ممکن است یک جنبه های سیاسی هم پیدا کند ولی در تمام این حقوق مالکیت را بجزوی که در قانون سابق و در این گزارش ذکر شده است ملحوظ بفرمائید من باید برگردد بکمیسیون جناب آقای وزیر هم تشریف بیاورند آنجا این مطلب راجع کند قسمت دوم که عرض کردم راجع به نفت و اورانیوم و اینچنین چیزها این یک مسئله ای است که خرید و فروش آن موضوع سیاسی است موضوع عادی نیست بسا ممکن است بنده اورانیوم و نفت در ملک باشد اما این فروش با من نیست بنده فکر میکنم بهتر است موافقت بفرمائید این گزارش برگردد بکمیسیون (دکتر و گیلی - چرا؟) آقای دکتر بیضا اینجا بگو تو نمی فهمی بنده عرض میکنم شش ماه اکتشاف را ترک کردن و حق اولویت دادن برای مالک و بخاطر بنده و جناب عالی و آقای سیاسی بی موضوع است (صحیح است) استدعا می کنم این موادی که از کمیسیون صنایع و معادن آمده است و رفته است بکمیسیونهای دیگر و آنجا تعدیل فرمودند برگردد بکمیسیون با وزیر حاضر یک موافقت هائی بشود دوباره بیاید بمجلس .
رئیس - آقای صدرزاده
صدرزاده - راجع به معادن با اینکه از زمانهای خیلی پیش در ایران سابقه استخراج دارد ولی مافوقین زیادی راجع به معادن نداریم بعد از مشروطیت در ایران اولین قانونی که راجع به معادن درش صحبت شده است در قانون مدنی است در آنجا ماده ۱۶۱ می نویسد «معدنی که در زمین کسی

تقویم دانشگاه را که برای بنده فرستاده بودند مطالعه میکنم دیدم عدد دانشجویانی را که داریم با کارهایی که داریم مثل اینکه تناسب زیادی ندارد مثلاً فرض بفرمائید که در دانشکده حقوق ما دو هزار و هشتاد و دو نفر دانشجو داریم در صورتی که در دانشکده کشاورزی فقط ۲۶ نفر هست و در دانشکده فنی هم در حدود ۶۳ نفر بنده عرض میکنم که دانشکده حقوق لازم نیست البته در آنجا هم احتیاجاتی داریم که باید رفع بشود ولی در رشته معدن و در رشته های فنی و کشاورزی هم باید تشویق بکنیم و یک قسمت از کارمان هم باید این باشد که از افراد متخصص بتوانیم استفاده کنیم اما در قسمت کشف و نکاتی که در اینجا قید شده است البته با این که الان وسائل فنی در اختیار مردم نیست و همان عده ای هم که هست در اختیار دولت است خود دولت باید قدم اول را در مقام اکتشاف بردارد مثلاً بنده خودم از نقطه نظر اطلاعی که از حوزه انتخابی خودم دارم میدانم که در فارس در قسمت های از قبیل نیریز و لار و داراب اینها یک سابق استخراج معدن داشته اند و در زیر خاک آنها یک معدن هائی نهفته است اما در طی این مدت بنده هیچ نمیدانم که وزارت صنایع و معادن و وزارت بازرگانی و پیشه و هنر سابق چه عملیاتی در امر اکتشاف معادن در این نواحی کرده اند گویا هیچ عمل قابل ملاحظه ای نشده است و از آن طرف هم چون این کار هنوز در مراحل اولیه است گذشته از اینکه باید تشویق نسبت باینکار بعمل بیاید باید یک تقویت های مالی نسبت بآن شرکت ها و مؤسسات و مهندسی که اقدام با کشف و بهره برداری میکنند بشود (صحیح است) علاوه بر راهنمایی های فنی که میشود کمک هم لازم است تا اینکه بتوان در این کار یک پیشرفت قابل ملاحظه ای کرد بنا بر این با این تذکراتی که به عرض رساندم و باتوجه باین که قانون در مجلس سنا مورد مذاقه قرار گرفته است و در اینجا هم در سه کمیسیون از کمیسیون های مجلس مورد رسیدگی قرار گرفته است تصور میکنم که آقایان نسبت باین قانون رأی بدهند و تصویب بشود و اگر در ضمن عمل باشکلاتی بر خوردند از طرف وزارت صنایع یک چیز هائی بمنوان تکمیل تقدیم بشود ولی این نکته را هم باید تذکر بدهم که آن لایحه سابق که مورد عمل بود مطابق این تمدیدی که شد ظاهر آن تا آخر خرداد دوره نوین و تحولی واقع هستیم اول همه احتیاج بمتخصصین فنی داریم و تا آنجا که بنده اطلاع دارم و شنیده ام متخصصین معدن خیلی کم داریم و اشخاصی که در دوره اعلیحضرت فقید برای این رشته بخارج رفته اند عده آنها از ۳۰ تا ۳۵ نفر تجاوز نمیکند و البته با این عده کم گمان نمیکند که شما بتوانید یک فعالیت زیاد و قابل ملاحظه ای در کار معدن بکنید بنده اتفاقاً

آیین نامه ای هم در دولت اسبق تنظیم شد است حالاً بنده نمیدانم نظر جناب آقای وزیر صنایع و معادن اینست که همان آیین نامه ها را تأیید بکنند و اجرا خواهند کرد باینکه در آنها هم تغییراتی حاصل خواهد شد این نکته را هم بیاید در اینجا روشن کرده باشند .
نایب رئیس - آقای دولت آبادی
دولت آبادی - موضوع معادن و استخراج آن یکی از مسائل مهم مملکت است و یکی از سرمایه های با ارزش مملکت است و باید بآن توجه کامل بشود از اواخر سال گذشته این قانون همانطور که فرمودند مطرح شد و مورد مذاکره قرار گرفت و آقای مهندس گنجهای سعی داشته که زودترین قانون تصویب بشود و مورد استفاده قرار بگردانند رفتند و متصدی وزارت صنایع و معادن جناب آقای مهندس شریف امامی هستند که مرد لایق و شایسته ای هستند و انشاء الله این کار سر و سامانی بگیرد و از این سرمایه با ارزش مملکت بصورت صحیح و فنی بهره برداری بشود نکته ای که بنده میخواستم عرض بکنم اینست که از این سرمایه با ارزش ما یعنی معادن تا امروز روی اصول فنی و صحیح بهره برداری نشده است و آنچه شده است روی سوابق بود که منجمه جناب آقای صدرزاده بآن اشاره فرمودند برای آنکه مطالعات علمی نشده بود چه بسا اشخاصی برای بهره برداری از این معادن فعالیت هائی کردند و چون فعالیت های آنجا باینکه مقدمات کافی نبود ضرر کردند و من الان می شناسم افراد و شرکت های کوچکی را که سرمایه هایشان را صرف کردند و متضرر شدند و حتی ورشکست شدند و ازین رفتند عده ای هم البته متمتع شدند مطالبی را که من اینجا می خواهم بگویم و از جناب آقای وزیر صنایع و معادن استدعا کنم اینست که هر قیمت تمام شود باید دولت از کلیه معادن مملکت نقشه برداری دقیق کند و آن اطلاعات را در دسترس مردم قرار دهد که ببخود سرمایه کوچکی از بین نرود و موجب یأس مردم از کار شود (صحیح است) و برای اینکار اگر مملکت متحمل هزینه های هنگفتی هم بشود کم نشده است زیرا این کار اساسی است و باید بشود باید مجموع وسائل و بهترین متخصصین معدن شناس را بیاورند و بآنها هزینه های کافی و وسائل بدهند و نقشه های اساسی از معادن تمام مملکت بردارند بعد از این معادن را برای استفاده در دست مردم قرار بدهند با این راهنمایی انتظار داریم که بانک معدن هم بفهمد خودش تشکیل بشود که وقتی این نقشه ها تصویب و تأیید شد قبلی که دولت تشخیص

اولویت دارم این منطق ندارد (دکتر امیر - حکمت - حق مالکیت را که نمیشود از بین برد) حق مالکیت با اکتشاف فرق دارد حق مالکیت را اینجا معلوم کرده است بفرش اینکه بنده مکتشف باشم با آقای مالک برای آقای که مالک هستیید یک حق هست البته اگر مالک میخواست اکتشاف میکرد ولی وقتی با بانک اقدام نکرده هر کس کشف کرده با حق میدهد به مالک ۶ ماه حق اولویت میدهد که با اکتشاف بکن
یک نفر از نمایندگان - شش ماه چرا ؟
نایب رئیس - شما فرماییدتان را بفرمائید با آقایان صحبت نکنید .
بزرگ ابراهیمی - بنده الان بر قسوم و شاگردان من سؤال میکنند (دکتر شفیق امین - مبارک است) بر قسوم شادان دانشگاه تبریز محفوظ است اما قسمت دوم حق مالکیت برای اراضی که نفت داشته باشند گفتند چون نفت متعلق بتمام مملکت است و مال دولت است فقط متعلق بدارائی او را بخردند در کمیسیون صحبت هائی شده است که در این لایحه تجدید نظر هائی کرده اند بنده متقدم اولاً هر کس رفت اکتشاف کرد اکتشاف او محترم است چون این زحمت دارد باید جان بکند نمیشود بنده بگویم چون مالک روز آخرش ماه من اولویت دارم این بی مورد است این ماده بعقیده من باید برگردد بکمیسیون جناب آقای وزیر هم تشریف بیاورند آنجا این مطلب راجع کند قسمت دوم که عرض کردم راجع به نفت و اورانیوم و اینچنین چیزها این یک مسئله ای است که خرید و فروش آن موضوع سیاسی است موضوع عادی نیست بسا ممکن است بنده اورانیوم و نفت در ملک باشد اما این فروش با من نیست بنده فکر میکنم بهتر است موافقت بفرمائید این گزارش برگردد بکمیسیون (دکتر و گیلی - چرا؟) آقای دکتر بیضا اینجا بگو تو نمی فهمی بنده عرض میکنم شش ماه اکتشاف را ترک کردن و حق اولویت دادن برای مالک و بخاطر بنده و جناب عالی و آقای سیاسی بی موضوع است (صحیح است) استدعا می کنم این موادی که از کمیسیون صنایع و معادن آمده است و رفته است بکمیسیونهای دیگر و آنجا تعدیل فرمودند برگردد بکمیسیون با وزیر حاضر یک موافقت هائی بشود دوباره بیاید بمجلس .
رئیس - آقای صدرزاده
صدرزاده - راجع به معادن با اینکه از زمانهای خیلی پیش در ایران سابقه استخراج دارد ولی مافوقین زیادی راجع به معادن نداریم بعد از مشروطیت در ایران اولین قانونی که راجع به معادن درش صحبت شده است در قانون مدنی است در آنجا ماده ۱۶۱ می نویسد «معدنی که در زمین کسی

گردد هزینه های مردم و شرکت هادر این نقاط صرف شود خود هم باید سرمایه بدهد و این نیرو را تقویت کند تا مردم دنبال کارهای مفید تولیدی بروند و از این راه بشود خسارت های بیکاری را جبران کرد و فعالیت تولیدی و بهره برداری کرد این مطالب اصولی بنده بود اما مطالب دیگری هم دارم که چون نمی خواهم بعداً وقت مجلس را بگیرم در موقع طرح این لایحه دو اصلاح باید در اینجانب نظر بنده شود در کمیسیون دادگستری هم خود بنده پیشنهاد کردم و مورد نظر قرار گرفت یکی ماده ۱۲ و بهره مالکانه است در تبصره ۲ ماده ۱۲ یا بحث بسیار بهره مالکانه را بسته درصد برده بودیم و در کمیسیون معادن آن را بدو درصد رسانده اند من می خواهم آقایان موافقت کنند و آقای وزیر صنایع هم توجه کنند که این سه درصد را اقل برای بهره مالکانه منظور شود (صحیح است) این یکی و دیگری هم این مدت بود آقای بزرگ ابراهیمی بآن اشاره فرمودند این راه ما دو سال منظور داشته بودیم بنظر من شش ماه کافی نیست و ممکن است موجب تضییع حقوق بشود (صحیح است)

نایب رئیس - آقای وزیر صنایع و معادن **وزیر صنایع و معادن** - بنده مقدمه می خواستم از حسن توجهی که مجلس شورای ملی نسبت باین لایحه منقول فرموده اند صمیمانه تشکر بکنم یکی اینکه طرح سه فوریتی که تصویب فرمودند که آن لایحه قبلی که مدتش سر آمده بود برای سه ماه تمدید بشود و یکی هم موافقت فرمودند که این لایحه بایک فوریت مطرح بشود که ما بتوانیم باین لایحه ای که تصویب خواهند فرمود زودتر شروع بکارهای اساسی بکنیم مطالبی که آقایان در قسمت کلیات این لایحه فرمودند مسائلی بود که البته در طرح مواد مفصلاً در اطرافش صحبت خواهد شد ولی بطور کلی بنده لازم بود یک مطالبی را خدمت آقایان عرض کنم اولاً تردیدی نیست که طبق قانون اساسی و مذهب مقدس اسلام اصل مالکیت مورد احترام همه ماست و تردیدی نیست که ما باید باصل مالکیت احترام بگذاریم اینجا یک نکته ای است که در این قانون لازم بود پیش بینی شود و آن این بود که ترتیبی داده شود که فعالیت های فردی هم تشویق بشود و از این نقطه نظر بود که یک تسهیلاتی برای اشخاصی که دنبال این کارهای تولیدی میروند باید از طریق قانون فراهم کرد نظریاتی که آقایان اظهار فرمودند در این دوسه مورد البته در موقع طرح مواد مفصلاً در پیش بحث خواهد شد و این قانونی که مجلس محترم مجلس شورای ملی تصویب خواهد کرد دولت مورد عمل قرار خواهد داد اینجا موقع آنست که بطور کلی مطالبی را به

عرض مجلس محترم شورای ملی برسانم و آن اینست که طبق قانون تفکیک وزارت اقتصاد ملی بدو وزارت خانه، وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن، تکالیفی برای وزارت صنایع و معادن تعیین شده بود که متأسفانه بعمل اشکالاتی که در جریان کار پیش آمده بود توفیق حاصل نشده بود که آن وظایف را در موقعی که در قانون تصریح شده بود انجام بدهند منجمه یکی تقدیم برنامه و سیاست صنعتی دولت بود بنده بلافاصله بعضی اینک افتتاح این خدمت را پیدا کردم برای اینکه وظیفه قانونی که برای وزارت خانه تعیین شده بود بموقع انجام بشود در این خصوص نهایت جدیت را کردم که سابق امور را مطالعه بکنم و هر چه زود تر تصور می کنم در آخر این هفته یا هفته دیگر آن وظایفی را که مجلس محترم شورای ملی برای وزارت صنایع و معادن تعیین دولت مربوط به سیاست صنعتی تعیین کرده است خدمت آقایان تقدیم کنم عرض کنم از جهت سیاست صنعتی و معدنی بطور کلی نظر دولت این است که این قبیل کارها باید بدست افراد و اشخاص شود (صحیح است) و دولت در این زمینه فقط باید وسائل تسهیل کارها را فراهم بکند و راهتانی بکند همینطور که جناب آقای دولت آبادی هم اشاره فرمودند بایستی کمکهای مالی و راهتانی های فنی بکنند که افراد بتوانند بهولت باین کارها اقدام بکنند و در اثر اقداماتی که می کنند هیچ وجه متضرر نشوند بلکه سود ببرند و از این طریق تشویق بشوند که بیشتر فعالیتشان را بکارهای تولیدی متمرکز بکنند در این زمینه نیز در همین چند روز اقداماتی شده است که بطور فهرست می خواستم عرض آقایان برسانم چون برای معادن همینطور که اینجا اشاره شده باید یک مطالعات فنی بشود برای اینکه کارها اول نقشه صحیح کشور تهیه بشود در دولت گذشته یک طرح قانونی برای وجود آوردن سازمان نقشه برداری کشور تهیه شده بود و تقدیم مجلس شورای ملی شده است بنده با سازمان برنامه که اعتبارات این کار در آنجا متمرکز است مذاکره کردم برای اینکه این مطلب جنبه فنی دارد و حتماً لازمست که یک دستگاه فنی ترتیب داده شود ترتیب انتقال آنرا هم بوزارت صنایع و معادن داده اند که اینکار بایک ترتیب کلی و اصولی با یک طرز صحیحی شروع بشود و هر چه زود تر نتیجه برسد بعد از تهیه نقشه ایستی مطالعات ژئولوژیکی بشود و معدنی که قابل استفاده هستند مشخص بشوند و آن وقت برای بهره برداری بایستی افراد را دعوت کرد و وسائل کافی هم در اختیارشان گذاشت و راهتانیهای فنی کرد تا اینکه بهره برداری از طرف مردم اقدام بشود عرض کنم متأسفانه اشکالاتی در طرق اکتشاف هست که اغلب آقایان اشاره

فرمودند و مستلزم خرجهای زیادی است که شاید از هزده اغلب افراد ساخته نباشد برای اینکه دولت باستی بوسیله دستگیره های مجهزی که از کمکهای خارجی گرفته میشود روی نقشه وسیعی قسمتهای همی را که از نقطه نظر معادن قابل توجه است تحت مطالعه قرار بدهد و این اقدامات کوچک جزء بجزئی که از طرف افراد مختلف انجام میشود کمک موثری بها نخواهد کرد البته آن اقدامات را در موردی که مؤثر باشد هم تشویق خواهیم کرد و هم کمک خواهیم کرد اما برای اینکه بتوانیم روی یک نقشه وسیع تری اقدام بکنیم ناچاریم از کمکهای خارج استفاده بکنیم و ترتیبی بدهیم که رزرو های بزرگی ما یک دستگاههای مجهزی در آن واحد مورد مطالعه قرار بگیرد و نقاطی که قابل استفاده هست مشخص بشود و بر اساس اصولی که بعداً تقدیم خواهد شد یا بتصویب کمیسیونهای اقتصاد و دارائی و دادگستری و یا اینکه خود مجلس محترم شورای ملی خواهد رسید یک اصولی را تصویب بکنند که بر اساس آن اصول بتوان این معادنی که کشف شده است باشخص واگذار کرد و آنها بتوانند بهره برداری کنند استه های بنده این بود که چون این لایحه مدتهاست تحت شور و مباحثه و مطالعه است در تصویب این تسریع فرمائید چون این ابزار کار ما خواهد بود و بدون داشتن این قانون ما نمیتوانیم قدم های مؤثری برداریم استعدای بنده این بود که همانطور که اظهار لطف فرمودید و بغوریتش رأی دادید در گذراندن موادش هم اظهار لطف فرمائید و بنده اطمینان میدهم که با تمام قوا سعی خواهم کرد که برای تأمین نظر آقایان در این راه که از دیاد تولید مملکت است نهایت جدیت و کوشش را بعمل بیاورم (احسن است)

نایب رئیس - باید رأی بگیریم بورد در مواد آقایانی که موافق هستند بورد در مواد (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده اول مطرح است که قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱- مواد معدنی از نظرا اکتشاف و بهره برداری بطبقتهای سه گانه زیر تقسیم میشود:

طبقه اول عبارت است از:

مواد معدنی که معمولاً بمصرف ساختمانی و صنایع مربوطه میرسد مانند سنک گچ - سنک آهک - سنگهای ساختمانی سنک مرمر - سنک تراورس خاک رس و ماه گرانیت و ایسورین و کوارتزیتین و امثال آن.

طبقه دوم عبارتست از:

الف - مواد معدنی فلزی مانند آهن کرم - منگاز - کبالت - مس - نیکل

انتیمون - قلع - روی - جیوه - سرب - وانادوم - طلا - نقره - بیلاتین و امثال آن.

ب - نیترا - فسفاتها - نمک طعام نمکهای قلیایی - براتها - منیزیوم نمکهای نظیر آن و آبهای معدنی و امثال آن

ج - سوخته های جامد مانند ذغال سنگ لئیت - تورب - سنگهای قیری و امثال آن.

د - خاک سرخ - گدوگرد - پتیه نسوز - خاک نسوز و میکا و گرانیت و امثال آن.

ه - سنگهای قیمتی مانند الماس - زمرد - یاقوت - فیروزه و امثال آن

طبقه سوم - عبارت است از:

کلیه مواد نفتی - قیر - گازهای طبیعی و مواد ادا بواکتیو مانند رادیوم - توربوم - اورانیوم و کلیه موادی که جهت استفاده نیروی اتمی بکار میروند

تبصره - نسبت بموادی که نام برده نشده و از جهت طبقه بندی مورد تردید واقع شود و همچنین مواد معدنی که شامل چند ماده از یک طبقه و موادی از طبقه دیگر باشد بر حسب نوع و اهمیت و ارزش مواد مربوط شورای عالی معادن طبقه آنرا معلوم خواهند نمود

نایب رئیس - آقای ارباب **ارباب** - هر چند امروز سابقه بطرح این لایحه نداشتم و بیسابقه مواجه شدم ولی آنچه نظرم هست بعرض آقایان محترم برسانم در ماده اول نمک که مورد احتیاج تمام افراد این کشور است و میتوانم عرض کنم صد در صد در زندگی افراد این مملکت مؤثر است و این یک نوع انحصاری است بضرر مردم مثلاً جزیره هرمز در دست دولت است البته میتواند انحصاراً استخراج نمک بکند و دائماً باین وسایر کشورها بفرشود اما در بسیاری از املاک مردم مواد نمکی وجود دارد که مردم میتوانند برای حواجی روزانه افراد از ملک خودشان بقیمت نازل بیاورند و در دسترس مردم بگذارند بعقیده بنده نمک باید حتماً جزو طبقه یک منظور بشود آنگاه ای که در انحصار دولت است و ملک دولت است مثل جزایر و غیره دولت هر عملی که می خواهد بکنند اما آنجا که در ملک افراد هست و مثلاً یک دهستان ده هزار نفری در نزدیکی یک معدن نمک واقع است و مالک آن میتواند بقیمت نازل نمک آن معدن نزدیک را در دسترس سکنه آن دهستان بگذارد این نباید انحصار دولت باشد که بیاید بوزیر بگیرد و مشکلاتی را تحمیل بکند و از لحاظ نمک که چیزی بی معنی است زندگی مردم را مشکل کند پیشنهادی مثل اورانیوم کشف میکنند یا یورانیوم کشف می کنند یک پادشاه هم در این قسمت وجود

داشته باشد که پیشنهاد کرده ام تا مردم بیشتر دنبال این قبیل کارها بروند و کار خود دولت را هم تسهیل نمایند اما اجرای ماده یک مستلزم راه هست ، بنادر هست ، تسهیلات نقلیه هست تا اینها وجود نداشته باشد که همه مستلزم اجرای ماده یک است این ماده بنحو احسن اجرا نخواهد شد از جناب آقای وزیر صنایع و معادن تمنی دارم در دولتی که امروز واقعاً معلوم است که می خواهد کار کند و نمی خواهد حرف بزند و صرفاً چیز بنویسد مطرح بکنند زودتر بنادر و اسکلها ساخته بشود ، راهها ساخته بشود تسهیلات وسیله نقلیه فراهم بشود اطمینان میدهم در اینصورت هزار درجه کار معادن بیشتر جریان پیدا میکند و رونق پیدا خواهد کرد.

نایب رئیس - آقای مهندس هدایت مغبّر فرمائید.

مهندس هدایت (مغبّر کمیسیون صنایع و معادن) - مطالبی را جناب آقای ارباب راجع به نمک طعام اشاره فرمودند که لازم بود بنده اینجا یک توضیحی عرض کنم که قطعاً با توضیح بنده قانع خواهند شد نمک طعام البته بظاهر چیز ساده ای بنظر می آید ولی یکی از لوازمات بشر است و همین جهت ما این را در طبقه دو گذاشته ایم ولی از نظر جناب آقای ارباب هم بنده نظرشان را نسبت به بنده ماده دو جلب میکنم که در هر صورت مالک حق تقدم دارد بنابراین نظر ایشان تأمین است که اگر مالکی معدن نمکی در ملکش بود و خواست اکتشاف و استخراج بکند مانعی ندارد و جناب آقای ارباب توجه فرمائید که راجع به نمک مالک راجع حق تقدم برایش قائل شد ما این اشکالی در استخراج نمک برایش نخواهد بود و در طبقه دو گذاشتم که اگر یک روزی بخواهد جلونمک مردم را بگیرند دولت بتواند استخراج بکند یا پروانه بدهد که اشخاص استخراج بکنند و بی بازار بیاورند (ارباب) - آنهایی که نمک ندارند چه بکنند راجع به مطلب دوم که فرمودید راجع به پروانه اکتشاف که یکبار میدهند اینطور نیست پروانه های متعددی هم ممکن است بیک فرد بدهند این است که بنده از لحاظ روشن شدن ذهن آقایان نمایندگان لازم بود که این توضیح را عرض کنم.

نایب رئیس - یک نکته ای را می خواستم بعرض آقایان برسانم که بعضی از آقایان نمایندگان بعنوان اینکه یک کمیسیونهایی که در بعضی از وزارتخانه ها هست باید شرکت کنند اجازه می خواهند این را آقایان توجه داشته باشند روز هایی که مجلس نیست می شود در این کارها زحمت کش هستند میروند دن کوهها و بیابانها جان خودشان را بخطر میاندازند مثلاً اورانیوم کشف میکنند یا یورانیوم کشف می کنند یک پادشاه هم در این قسمت وجود

دارد هزینه های مردم و شرکت هادر این نقاط صرف شود خود هم باید سرمایه بدهد و این نیرو را تقویت کند تا مردم دنبال کارهای مفید تولیدی بروند و از این راه بشود خسارت های بیکاری را جبران کرد و فعالیت تولیدی و بهره برداری کرد این مطالب اصولی بنده بود اما مطالب دیگری هم دارم که چون نمی خواهم بعداً وقت مجلس را بگیرم در موقع طرح این لایحه دو اصلاح باید در اینجانب نظر بنده شود در کمیسیون دادگستری هم خود بنده پیشنهاد کردم و مورد نظر قرار گرفت یکی ماده ۱۲ و بهره مالکانه است در تبصره ۲ ماده ۱۲ یا بحث بسیار بهره مالکانه را بسته درصد برده بودیم و در کمیسیون معادن آن را بدو درصد رسانده اند من می خواهم آقایان موافقت کنند و آقای وزیر صنایع هم توجه کنند که این سه درصد را اقل برای بهره مالکانه منظور شود (صحیح است) این یکی و دیگری هم این مدت بود آقای بزرگ ابراهیمی بآن اشاره فرمودند این راه ما دو سال منظور داشته بودیم بنظر من شش ماه کافی نیست و ممکن است موجب تضییع حقوق بشود (صحیح است)

نایب رئیس - آقای وزیر صنایع و معادن **وزیر صنایع و معادن** (مهندس شریف امامی) - در این خصوص که نمک طعام جزء طبقه اول باشد یا طبقه دوم مطالب بسیاری چه در مجلس سنا و چه در مجلس شورای ملی گفته شده است و بحث بسیار له و علیه بسیار زیاد است چیزی که بنده خیال میکنم باید بآن توجه بشود اینست که چون نمک طعام جزء احتیاجات اولیه مردم است و خواربار مردم را تشکیل میدهد و این بایستی بیک ترتیبی مورد استفاده قرار بگیرد که اشخاصی نتوانند در طریق استفاده اش اعمال نظر خصوصی بکنند و مضایقی قائل بشوند و ایجاد زحمت مضایقه ای در جانی فراهم بکنند برای اینکه اگر قرار شود که نمکی که در ملک کسی هست در اختیار مالک بود و او حاضر نشد که با یک شرایط عادلانه آنرا در اختیار آن اهالی که باید از آن معدن استفاده کنند قرار بدهد آن عدای که از آن معدن باید استفاده کنند مسلماً در مضیقه قرار خواهند گرفت و بنده تصور میکنم از این بابت حقوقی از مالکین تضییع نخواهد شد لیکن با یک ترتیبی که سهل تر است مورد استفاده قرار بگیرد و این در معرض فروش مردم قرار خواهد گرفت (ارباب) - نظر بنده مردم است نه مالک (بنده می خواستم مخصوصاً توجه جناب آقای ارباب را باین نکته جلب کنم این که در طبقه دوم گذاشته شده است برای رفاه مردم است و از این نقطه نظر این کار شده و اگر جناب عالی موافقت فرمائید همانطور که در خبر کمیسیون تهیه شده است بگذرد بیشتر بصلحت مردم است

نایب رئیس - آقای ارباب رأی بگیریم؟

ارباب - رأی بگیرم بنده وظیفه ام را انجام دادم

نایب رئیس - رأی میگیرم پیشنهاد آقای ارباب آقایانی که موافقت قیام

زندگی میکنند یک بدبختی یک کسی که آشنا با ادارات کشور نیست تا بخواهد بیاید از حق اولویت استفاده کند اتفاقاً سند کند این پدرش سوخته می شود و نمیتواند انجام وظیفه کند البته در این کشور زیاد است ، معادن نمک زیاد است دولت هم مقداری در جزیره هرمز بعضی قسمت های دیگر نمک دارد که مشتری خارجی آنقدر ندارد و دنبال مشتری می گردد و هیچ وقت مردم نمی توانند تقیقات فراهم بکنند بنابراین بهتر است که این هم در دسترسشان باشد و گرفتار جریان ادارات نشوند و بتوانند باین نوع احتیاج مردم بیشتر کمک کنند، بقیه مربوط بنظر آقایان است.

نایب رئیس - آقای وزیر صنایع و معادن.

وزیر صنایع و معادن (مهندس شریف امامی) - در این خصوص که نمک طعام جزء طبقه اول باشد یا طبقه دوم مطالب بسیاری چه در مجلس سنا و چه در مجلس شورای ملی گفته شده است و بحث بسیار له و علیه بسیار زیاد است چیزی که بنده خیال میکنم باید بآن توجه بشود اینست که چون نمک طعام جزء احتیاجات اولیه مردم است و خواربار مردم را تشکیل میدهد و این بایستی بیک ترتیبی مورد استفاده قرار بگیرد که اشخاصی نتوانند در طریق استفاده اش اعمال نظر خصوصی بکنند و مضایقی قائل بشوند و ایجاد زحمت مضایقه ای در جانی فراهم بکنند برای اینکه اگر قرار شود که نمکی که در ملک کسی هست در اختیار مالک بود و او حاضر نشد که با یک شرایط عادلانه آنرا در اختیار آن اهالی که باید از آن معدن استفاده کنند قرار بدهد آن عدای که از آن معدن باید استفاده کنند مسلماً در مضیقه قرار خواهند گرفت و بنده تصور میکنم از این بابت حقوقی از مالکین تضییع نخواهد شد لیکن با یک ترتیبی که سهل تر است مورد استفاده قرار بگیرد و این در معرض فروش مردم قرار خواهد گرفت (ارباب) - نظر بنده مردم است نه مالک (بنده می خواستم مخصوصاً توجه جناب آقای ارباب را باین نکته جلب کنم این که در طبقه دوم گذاشته شده است برای رفاه مردم است و از این نقطه نظر این کار شده و اگر جناب عالی موافقت فرمائید همانطور که در خبر کمیسیون تهیه شده است بگذرد بیشتر بصلحت مردم است

نایب رئیس - آقای ارباب رأی بگیریم؟

ارباب - رأی بگیرم بنده وظیفه ام را انجام دادم

نایب رئیس - رأی میگیرم پیشنهاد آقای ارباب آقایانی که موافقت قیام

بفرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد دیگری قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده ۱ لایحه معادن اضافه شود.

هر کسی در کشف معادن رادپوا کتب و از طبقه ۳ موقت شد حق لاقول سه درصد پاداش خواهد داشت و دولت مکلف است باو بپردازد.

مهدی ازباب

نایب رئیس - آقای ازباب

مرحله اول بفتح دولت و در مرحله دوم بفتح يك عده است که صرف وقت میکنند و خودشانرا بخطر میاندازند و جان میکنند بامید یک پاداشی . . .

نایب رئیس - آقایان بیرون تشریف نبرید باید رأی بگیریم آنوقت هفتاد هشتاد نفر منتظر یک نفر میشوند .

مهدی ازباب - . . . البته این

مواد اختصاص بدولت دارد و هر وقت که خود دولت کشف کند و استخراج کند کسی کاری ندارد اما این که باین طمع یک هدای در بیابانها کوشش میکنند و ممکن است این مواد را کشف کنند و اطلاع آن را در اختیار دولت بگذارند اگر این اشخاص چنین فعالیتی کردند و به نتیجه رسیدند یک پاداشی دولت بآنها بدهد تا تشویق بشوند و دیگران هم این خدمت را برای دولت انجام بدهند. آقایان دولت برای کشف یکی از این مواد مبالغه گزافی خرج میکند به مهندسین داخلی و خارجی میدهد تا یک معنی کشف میکنند حالا اگر یک ایرانی زحمتکش زحمت کشید و جان خود را بخطر انداخت و یک معدنی را کشف کرد دولت آنچه خود دولت برای اینکار میدهد پاداش بیک ایرانی بدهد تا نظیر پیدا کند و دیگران هم تشویق بشوند و این همکاری را با دولت بکنند بنده البته آنچه بنظرم رسید عرض کردم نظر خاصی ندارم صلاح میدانید تصویب کنید و اگر صلاح

نمیانید تصویب نفرمائید. نایب رئیس - آقای وزیر صنایع و معادن

وزیر صنایع و معادن - اصل فکری که آقای ازباب می فرمایند کاملاً صحیح است و بنده تصور میکنم که نظر ایشان ضمن قانون تأمین شده است اگر کسی کشفی کرد حق اکتشاف او محفوظ است و برای او حقوقی پیش بینی شده است (صحیح است) علاوه بر آن بنده فکر میکنم که در آیین نامه اکتشاف مخصوصاً برای قسمت طبقه سوم یک مزایایی قائل شده که آن مزایا بیشتر اورا تشویق میکنند ولی بنده تصور میکنم که این نکته را هم جناب آقای ازباب خوبست توجه بفرمایند که این قبیل معادن اساسی با آنچه شخص

بی اطلاعی بدون تجهیزات کافی بتواند یک اقدامات مؤثری بکند و واقفاً غیر مقدر است اما در هر حال قول میدهم که در آیین نامه اکتشاف این نظری که حضرتعالی دارید چون نظر اصولی است و صحیح است طوری پیش بینی بشود که نظر جنابعالی تأمین شود (ازباب - بنده قانع شدم مبتدداً داشتم) عرض کنم که در این بند (ج) نوشته شده است که «معادن طبقه سوم مطلقاً متعلق بدولت میباشد و بهای ملکی که معدن طبقه سوم در آن واقع شده است و با اراضی مورد احتیاج بنرخ عادلۀ قبل از کشف معدن پرداخت خواهد شد و در صورت عدم توافق در قیمت بطریق داورى عمل خواهد شد» اینجا بنده میخواستم يك عرضی کنم که در صورت مجلس منعکس بشود که بعداً در اجرا ایجاد سوء تفاهم نکند، اینجا نوشته شده است بهای ملک بطور مطلق البته منظور اینست که بهای آن مقدار از آن ملک که مورد استعاده قرار میگردد به اینکه در یک ملکی که وسعت زیادی دارد و یک دهمش مورد استعاده برای معدن واقع میشود باید تمام قیمت ملک را بپردازد بلکه منظور اینست که بهای آن مقدار از ملک که مورد مصرف قرار میگردد پرداخت شود، خواستم در صورت مجلس توضیح داده شود.

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری

عمیدی نوری - آقایان توجه دارند که این گزارش مبتنی بر دو قسمت بود یکی گزارش کمیسیون معادن و صنایع است آن بابانهم گزارش کمیسیون دادگستری است یعنی اختلاف نظری بین کمیسیون دادگستری و کمیسیون صنایع و معادن راجع همین ماده پیش آمد در کمیسیون دادگستری با حضور وزیر سابق صنایع و معادن این توافق حاصل شد که مالکین حق تقدم برای اکتشاف داشته باشند و این حق تقدم هم از تاریخ تصویب این قانون نادرست باشد دلیلش هم این بود که وزارت صنایع و معادن هنوز يك سهمست برنامه اکتشاف معادن بصورت منظم و مداومی ندارد که بگوید تمام مملکت را تقسیم میکنیم بیک مناطق و در مدت معینی مالکین یا هر کسی دیگری بایستی اکتشاف و بهره برداری کنند است که هر کس رفت برای هر جای پیشنهاد داد رسیدگی می کنند (دکتر پیرنیا - بسیار بد است) در کمیسیون دادگستری بود که عرض کردم دولت بپاید، و وزارت صنایع و معادن بپاید يك سیستم برنامه منظم تهیه کند و مناطق این مملکت را بیک قطعاتی تقسیم کند و بگوید که این قطعه باید در ظرف ده سال، پنج سال اکتشاف بشود و نگردد است و وظیفه اصلی وزارت صنایع و معادن هم همین است حالا امیدوار هستم که این کار با وجود جناب آقای مهندس شریف امامی شروع بشود، این بود که آمدیم کردیم، یکسال در کمیسیون صنایع و معادن این را آمدند تقبیل دادند بشش ماه و این يك تعارضی با حق مالکیت هم دارد برای اینکه منظور کشف معادن است ولی حق مالکیت هم طبق قوانین مدنی محفوظ و مصون است و این را نباید از بین ببریم این بود که بنده در تأیید این پیشنهادی که مربوط به گزارش کمیسیون دادگستری است پیشنهاد دادم که دوسال بشود ضمناً کلمه مالکین هم در اینجا افتاده است که نوشته شده از تاریخ تصویب این قانون تا شش ماه در اختیار و اکتشاف بر سایرین خواهد داشت

ماده ۲ - الف - معادن طبقه اول در هر ملکی واقع باشد متعلق بصاحب ملک است و معادن واقع در اراضی که مالک خاصی ندارد متعلق بدولت است تبصره - اختلاف بین اشخاص در مالکیت اراضی که معدن در آن واقع است مانع عملیات بهره برداری معادن از طرف دولت نخواهد بود فقط بهره مالکانه طبق این قانون در صندوق وزارت دادگستری تودیع و پس از صدور حکم قطعی بصاحب حق داده میشود

ب - معادن طبقه دوم - اکتشاف و بهره برداری از معادن طبقه دوم طبق مواد مقرر در این قانون از طرف وزارت صنایع و معادن مستقیماً بعمل می آید و یا بموجب پروانه بوساطت اشخاص و گذار میشود اشخاصی که معادن مزبور در ملک آنها واقع است حق الارض طبق ماده ۱۲ بانها پرداخت میگردد و از تاریخ تصویب این قانون تا ۶ ماه در اختیار و اکتشاف بر سایرین حق تقدم خواهد داشت

ج - معادن طبقه سوم مطلقاً متعلق بدولت میباشد و بهای ملک که معدن طبقه سوم در آن واقع شده است و با اراضی مورد احتیاج بقیمت عادلۀ قبل از کشف معدن

پرداخت خواهد شد و در صورت عدم توافق در قیمت بطریق داورى عمل خواهد شد نایب رئیس - کسی اجازه نخواسته پیشنهاد قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد) در قسمت ماده ۲ عبارت از تاریخ تصویب این قانون در اختیار و اکتشاف بر سایرین حق تقدم خواهد داشت اینطور اصلاح شود؛ از تاریخ تصویب این قانون نادرست خواهد داشت

عمیدی نوری

نایب رئیس - آقای وزیر صنایع و معادن

وزیر صنایع و معادن - بنده در مقدمه عرضم این نکته ای که مالکین بایستی حشاش محفوظ باشد تصریح کردم و محتاج به تکرار نیست در اینجا میخواستم این مطلب را عرض کنم که اگر ما بدانیم که مالکین واقفاً این فعالیت را خواهند کرد که اگر در ملک خودشان معدنی وجود داشت اکتشاف و استخراج و بهره برداری بکنند نهایت خوشوقتی ما خواهد بود برای اینکه نظار این است که از این معادن بهره برداری بفتح کشور بشود و اقتصاد کشور به پیچ و پشه من الوجوه فرقی نخواهد کرد از لحاظ دولت که يك مالک این کار را بکنند یا يك شخص دیگری بلکه نظر اصلی این است که بهره برداری بشود و هر چه زودتر بشود، بنده فکر میکنم که اگر ما بخواهیم دو سال این حق تقدم را قائل بشویم واقفاً يك مدت زیادی است و در واقع احتکار میشود و معادنی که ممکن است استفاده بشود باید تا دوسال بماند برای اینکه مالک تصمیم بگیرد داین کار را بکند یا نه (صحیح است) این است که بنده میخواستم استدعا بکنم این توافقی که وزیر سابق صنایع کرده است بنده هم البته بنظر یاتی که قبلاً اتخاذ شده است احترام خواهم گذاشت و حرفی ندارم البته مرجع میدانستیم که این مدت حتی المقدور کم باشد یا نباشد اما ما حرفی نداریم که مالک اگر تقاضای پروانه کرد همه گونه تسهیلات برایش فراهم بشود حالا هم نظری که در کمیسیون اتخاذ شده همان نظر را خواهش میکنم جناب آقای عمیدی نوری موافقت بفرمایند که نه شش ماه باشد و نه دوسال يك قدری تخفیف بفرمایند و يك سال بشود

عمیدی نوری - بنده موافق هستم که پیشنهاد بنده اصلاح بشود و یکسال باشد

نایب رئیس - آقای ازباب مغالیه؟

ازباب - خیر عرضی ندارم

دکتر امیر حکمت - پیشنهاد بنده هم یکسال است

امیر حکمت را قرائت بفرمائید (شرح زیر قرائت شد) پیشنهاد مینمایم که در بند ۲ ماده ۲ حق بهره برداری از معادن در ملک اشخاص اضافه و تمدید بشود از شش ماه به یکسال دکتر امیر حکمت

نایب رئیس - رأی میگیریم پیشنهاد آقایان عمیدی نوری و آقای دکتر امیر حکمت آقایانی که موافق هستند بامدید از ۶ ماه به یکسال قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود

دکتر پیرنیا - بسیار خوب است نایب رئیس - آقای وزیر صنایع و معادن

وزیر صنایع و معادن - بنده در مقدمه عرضم این نکته ای که مالکین بایستی حشاش محفوظ باشد تصریح کردم و محتاج به تکرار نیست در اینجا میخواستم این مطلب را عرض کنم که اگر ما بدانیم که مالکین واقفاً این فعالیت را خواهند کرد که اگر در ملک خودشان معدنی وجود داشت اکتشاف و استخراج و بهره برداری بکنند نهایت خوشوقتی ما خواهد بود برای اینکه نظار این است که از این معادن بهره برداری بفتح کشور بشود و اقتصاد کشور به پیچ و پشه من الوجوه فرقی نخواهد کرد از لحاظ دولت که يك مالک این کار را بکنند یا يك شخص دیگری بلکه نظر اصلی این است که بهره برداری بشود و هر چه زودتر بشود، بنده فکر میکنم که اگر ما بخواهیم دو سال این حق تقدم را قائل بشویم واقفاً يك مدت زیادی است و در واقع احتکار میشود و معادنی که ممکن است استفاده بشود باید تا دوسال بماند برای اینکه مالک تصمیم بگیرد داین کار را بکند یا نه (صحیح است) این است که بنده میخواستم استدعا بکنم این توافقی که وزیر سابق صنایع کرده است بنده هم البته بنظر یاتی که قبلاً اتخاذ شده است احترام خواهم گذاشت و حرفی ندارم البته مرجع میدانستیم که این مدت حتی المقدور کم باشد یا نباشد اما ما حرفی نداریم که مالک اگر تقاضای پروانه کرد همه گونه تسهیلات برایش فراهم بشود حالا هم نظری که در کمیسیون اتخاذ شده همان نظر را خواهش میکنم جناب آقای عمیدی نوری موافقت بفرمایند که نه شش ماه باشد و نه دوسال يك قدری تخفیف بفرمایند و يك سال بشود

نایب رئیس - آقای سلطانی

سلطانی - پیشنهاد می نمایم که در بند ۲ از ماده ۲ بعد از مدت کلمه مالکین اضافه شود

نایب رئیس - این اصلاح شد پیشنهاد دیگری قرائت بفرمائید (شرح زیر قرائت شد) اینجناب پیشنهاد می نمایم که در بند ۲ از ماده ۲ بعد از مدت کلمه مالکین اضافه شود

نایب رئیس - جناب آقای وزیر صنایع و معادن

وزیر صنایع و معادن (مهندس شریف امامی) - البته محتاج بتوضیح نیست که آنچه اینجا برای اخذ پروانه اکتشاف حق تقدم قائل شده ام منحصراً منطبق با همان طبقه دوم است و در طبقه اول احتیاج به مرجع میدانستیم که این مدت حتی المقدور کم باشد یا نباشد اما ما حرفی نداریم که مالک اگر تقاضای پروانه کرد همه گونه تسهیلات برایش فراهم بشود حالا هم نظری که در کمیسیون اتخاذ شده همان نظر را خواهش میکنم جناب آقای عمیدی نوری موافقت بفرمایند که نه شش ماه باشد و نه دوسال يك قدری تخفیف بفرمایند و يك سال بشود

سلطانی - بنده نظر بخصوصی ندارم فقط استدعا میکنم که در آیین نامه اصلاح بفرمائید و پیشنهاد مرا پس می

نایب رئیس - پیشنهاد می نمایم که در بند ۲ از ماده ۲ بعد از مدت کلمه مالکین اضافه شود

سلطانی - بنده نظر بخصوصی ندارم فقط استدعا میکنم که در آیین نامه اصلاح بفرمائید و پیشنهاد مرا پس می

کیرم فقط در آیین نامه طوری در نظر بگیرد که اشتباهانی در کار نباشد نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد) پیشنهاد می کنم افراد حق دار نغیر از مواد ۲ در هر محل تقاضای پروانه اکتشاف نمایند - ازباب

مهدی ازباب - پس از اینکه به توضیح بنده توجه فرمودید امیدوارم که موافقت خواهید فرمود طبقه ۳ عبارت از کلیه مواد نفتی - قیر - گاز های طبیعی و مواد رادپوا - کتیوماند رادیوم - توریم اورانیوم و کلیه موادیکه جهت استفاده نیروی اتمی بکار میرود این اختصاص بدولت دارد اما الان يك دردی درمانی اهالی جنوب گرفتارند جزایری هست که اسم دوتایش خاطرمانده است یکی فرود و یکی خیر هر کس میرود پروانه اکتشاف بگیرد از وزارت صنایع و معادن میگویند اقا اینرا سازمان برنامه می خواهد اکتشاف کند و اکتشاف هم نیکند ده سال پنج سال است که معطل کرده اند دست مردمی بندند و میگویند می خواهند قصد دارند، سازمان برنامه یا فلان اداره بپاید اکتشاف کند بنده عرض میکنم که غیر از این موادی که اختصاص بدولت دارد هر کس هر کجا برای سایر مواد طبق این قانون تقاضای پروانه اکتشاف کرد باو پروانه اکتشاف بدهند آنجا را ذخیره و معطل قرار ندهند برای اینکه شاید فلان دستگاه منتسب بدولت بعداً خواست در اینجا فلان معدن عادی را استخراج کند اینست که توجه جناب آقای وزیر را معطل فرماید - سازمان مردم را باز گذارند مخصوصاً اهالی جنوب که دستشان از همه چیز کوتاه است حالا اقلاً مانع نشوند که از کار معادن يك ثروتی حاصل کنند و از هجرت بخارج جلوگیری بشود کار ایجاد بشود و آنچه مخصوص بدولت نیست انحصار بدستگاه های دولتی نداشته باشد

نایب رئیس - آقای وزیر صنایع و معادن

وزیر صنایع و معادن (مهندس شریف امامی) - اگر جناب آقای ازباب یک قدری بیشتر بمتن لایحه توجه میفرمودند بنده یقین دارم که این پیشنهاد را اصلاً خودشان نمی دانند زیرا وقتی که در قانون پیش بینی شده است بکسانی که تقاضای پروانه اکتشاف میکنند وزارت صنایع باید پروانه بدهد اطمینان داشته باشند آقایان تا بنده اینجا هستم اگر خلاف این بشود چون خلاف قانون است خود بنده سخت مؤاخذه خواهم کرد اما يك نکته هست که خودتان فرمودید که سازمان برنامه میخواهد جانی را اکتشاف کند و قبلاً تقاضا

نایب رئیس - آقای وزیر صنایع و معادن

وزیر صنایع و معادن (مهندس شریف امامی) - اگر جناب آقای ازباب یک قدری بیشتر بمتن لایحه توجه میفرمودند بنده یقین دارم که این پیشنهاد را اصلاً خودشان نمی دانند زیرا وقتی که در قانون پیش بینی شده است بکسانی که تقاضای پروانه اکتشاف میکنند وزارت صنایع باید پروانه بدهد اطمینان داشته باشند آقایان تا بنده اینجا هستم اگر خلاف این بشود چون خلاف قانون است خود بنده سخت مؤاخذه خواهم کرد اما يك نکته هست که خودتان فرمودید که سازمان برنامه میخواهد جانی را اکتشاف کند و قبلاً تقاضا

نایب رئیس - آقای وزیر صنایع و معادن

وزیر صنایع و معادن (مهندس شریف امامی) - اگر جناب آقای ازباب یک قدری بیشتر بمتن لایحه توجه میفرمودند بنده یقین دارم که این پیشنهاد را اصلاً خودشان نمی دانند زیرا وقتی که در قانون پیش بینی شده است بکسانی که تقاضای پروانه اکتشاف میکنند وزارت صنایع باید پروانه بدهد اطمینان داشته باشند آقایان تا بنده اینجا هستم اگر خلاف این بشود چون خلاف قانون است خود بنده سخت مؤاخذه خواهم کرد اما يك نکته هست که خودتان فرمودید که سازمان برنامه میخواهد جانی را اکتشاف کند و قبلاً تقاضا

نایب رئیس - آقای وزیر صنایع و معادن

وزیر صنایع و معادن (مهندس شریف امامی) - اگر جناب آقای ازباب یک قدری بیشتر بمتن لایحه توجه میفرمودند بنده یقین دارم که این پیشنهاد را اصلاً خودشان نمی دانند زیرا وقتی که در قانون پیش بینی شده است بکسانی که تقاضای پروانه اکتشاف میکنند وزارت صنایع باید پروانه بدهد اطمینان داشته باشند آقایان تا بنده اینجا هستم اگر خلاف این بشود چون خلاف قانون است خود بنده سخت مؤاخذه خواهم کرد اما يك نکته هست که خودتان فرمودید که سازمان برنامه میخواهد جانی را اکتشاف کند و قبلاً تقاضا

نایب رئیس - آقای وزیر صنایع و معادن

تخصیص نموده و بر طبق آیین نامه اکتشاف عمل کرده و کشف معدن بنام او ثبت و گواهی نامه کشف صادر شده باشد تبصره - مدت اعتبار گواهی نامه کشف بنظور استعاده حق اکتشاف برای کاشف از تاریخ ثبت ۲ سال خواهد بود و این حق قابل انتقال بنفر میباشد

نایب رئیس - کسی در ماده چهارم اجازه صحبت نخواسته و پیشنهادی هم نرسیده لذا رأی میگیرم بماده چهارم بانصورت آقایی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده پنجم مطرح است و قرائت می شود

ماده ۵ - در صورتی که پروانه اکتشاف با رعایت مواد این قانون بفرمالک داده شود مالک زمین نمیتواند از عملیات اکتشافی بهره برداری در زمینهای خود جلوگیری نماید مگر در مواردی که محل اکتشاف در باغات و اراضی مزرعوی و حریم قنوات و آبیه باشد در این صورت باید قبلاً رضایت مالک تحصیل شود هر گاه کسی که پروانه اکتشاف گرفته است بمقررات آئین نامه اکتشاف عمل ننماید وزارت صنایع و معادن پروانه اورا التومین نماید

(شرح زیر قرائت شد) ماده ۵ - مدت اعتبار پروانه اکتشافات دوسال است و نیز مدت اعتبار پروانه ها یکبار قبل از تصویب این قانون صادر شده در صورتیکه طبق آئین نامه مراحل اکتشافی را طی نموده باشد انقضای مدت دوسال با پرداخت حق صدور پروانه قابل تمدید است و در غیر اینصورت پروانه اکتشافی لغو و حق تقدم برای مالک طبق این قانون ملحوظ خواهد شد

نایب رئیس - جناب آقای وزیر صنایع و معادن

وزیر صنایع و معادن (مهندس شریف امامی) - نکته ای بود که بنده لازم بود عرض آقایان برسانم و آن در تبصره است که در نظر گرفته شده است که در غیر اینصورت پروانه اکتشافی لغو و حق تقدم برای مالک طبق این قانون ملحوظ خواهد شد بیکر تبه این حق تقدم برای مالک است نه آنکه برای همیشه برای اینکه اگر غیر از این باشد نقض غرض است اگر موافقت بفرمائید این جمله حذف شود و با اقلاً این توضیحی که بنده عرض کردم در صورت مجلس ضبط باشد (عمیدی نوری - عبارت ناقص است) که بعد از این

نایب رئیس - کسی اجازه صحبت در این ماده نخواسته و پیشنهادی هم نرسیده لذا رأی گرفته میشود بماده سوم بانصورت آقایی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده چهارم مطرح است و قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد) ماده ۴ - کاشف معدن کسی است که از پروانه اکتشاف از وزارت صنایع و معادن

نایب رئیس - کسی اجازه صحبت در این ماده نخواسته و پیشنهادی هم نرسیده لذا رأی گرفته میشود بماده سوم بانصورت آقایی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده چهارم مطرح است و قرائت میشود

نایب رئیس - کسی اجازه صحبت در این ماده نخواسته و پیشنهادی هم نرسیده لذا رأی گرفته میشود بماده سوم بانصورت آقایی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده چهارم مطرح است و قرائت میشود

نایب رئیس - کسی اجازه صحبت در این ماده نخواسته و پیشنهادی هم نرسیده لذا رأی گرفته میشود بماده سوم بانصورت آقایی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده چهارم مطرح است و قرائت میشود

موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند)
تصویب شد ماده ششم مطرح است قرائت
میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۶ - دارنده گواهینامه کشف
در ظرف مدت یکسال از تاریخ صدور گواهی
مزبور میتواند از وزارت صنایع و معادن
درخواست صدور پروانه بهره برداری بنماید
در صورتیکه شورای عالی معادن صلاحیت
فنی و مالی او را تصدیق نماید پروانه بهره-
برداری بنام او صادر خواهد
شد در صورت انقضای مدت مزبور
باز در درخواست کاشف از لحاظ عدم صلاحیت
فنی و مالی وزارت صنایع و معادن طبق ماده ۹
عمل خواهد کرد بهره بردار حقوق کاشف
را طبق ماده ۳ باید بپردازد .
وزارت صنایع و معادن مکلف است به
مالکین جهت دریافت پروانه بهره برداری
ابلاغ نماید که در ظرف ۶ ماه درخواست
پروانه بهره برداری بنماید

نایب رئیس - جناب آقای وزیر

صنایع

وزیر صنایع و معادن (مهندس

شریف امامی) - عبارتی که در انتهای ماده
۶ هست ممکن است در مقام اجراء اشکالاتی
ایجاد بکند باین معنی که نوشته شده است . . .
نایب رئیس - آن ماده تصویب شد و
پس از تصویب نمیشود .

وزیر صنایع و معادن - بنده ماده ۶

را عرض میکنم نه ماده ۵ را

نایب رئیس - بسیار خوب بفرمائید

وزیر صنایع و معادن - در ماده ۶

نوشته است که وزارت صنایع و معادن مکلف
است بمالکین جهت بهره برداری ابلاغ
کند که اگر این ابلاغ از طریق آگهی
باشد اشکالی ندارد اما ما که نمیتوانیم بهره
مالک محلی ابلاغ کنیم نه مالکین را میتوانیم
اسامیشان را بدست بیاوریم و نه برای ما عملی
است و البته نظر آقایان هم قطعاً عملی بوده
است که از طریق آگهی باشد بنده برای
اینکه سوء تفاهمی ایجاد نشود میخواستم که
موافقت بفرمائید نوشته بشود که از طریق
آگهی ابلاغ میکنند (صحیح است)

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری مخبر

بفرمائید .

مخبر کمیسیون دادگستری عمیدی
نوری) - این لایحه مورد بحث مفصل در کمیسیون
دادگستری قرار گرفت و حل شد و به همین
کیفیت مورد تصویب واقع شد و حالا خدمت
آقایان برای طرح و بحث مطالعه آمده
است ابلاغ يك اصطلاح حقوقی و قانونی
است بمعنای اعم و وسیع خودش مانعیتوانیم
این عنوان ابلاغ را که جنبه حقوقی و
قانونی دارد حصرش بدهیم بمورد خاصی
مورد ابلاغ مقرراتی دارد يك وقتی هست
مالك بقدری مشهور و معروف است که در
حوزه خودش همه اورامی شناسند و اداره
معادن میرود به او میگوید اما يك وقتی
هست که در این مملکت ما کرار آیدیم که
اشخاص معلوم الاقامه را مجهول الاقامه اعلان
میکند که خودش خبر ندارد و آن اعلان را
در يك نسخه و یادونه نسخه در پرونده میکنند
بنده در دولت گذشته سراغ دارم برای کسی
که عضو این پارلمان است اعلان دادند و
او را بعنوان مجهول الاقامه اعلام کردند هم کار
بنده آقای قراگزلو وکیل محترم مجلس
اعلان را من در یکی از روزنامه هادیدم که ایشان
را مجهول الاقامه معرفی کرده بود این
صحیح نیست مایک ابلاغی را بنام آگهی
و اعلان منتشر بکنیم در حالیکه آن ابلاغ
واقعی نشده باشد این است که موافقت
بفرمائید جناب آقای مهندس شریف امامی
که همین اصطلاح حقوقی و قانونی و علمی باشد
البته در مواردی که وزارت صنایع و معادن
تشخیص داد که نمیتواند محل اقامتش را
بشناسد می تواند طبق همین قانون اعلان
بکند منظور ما این بوده است و در کمیسیون
دادگستری این بحث کامل شده است والا
حصرش به اعلان حقوق بسیاری از مالکین را
ساقط میکند (صحیح است)

نایب رئیس - آقای وزیر صنایع و معادن
وزیر صنایع و معادن (مهندس
شریف امامی) - استدعا میکنم توجه بفرمائید
البته در تدوین يك قانون باید جنبه عملی آن
آن را در نظر گرفت بنده میخواهم از آقایان
سؤال کنم که آیا در امکان رزارت صنایع
و معادن میبینید که وزارت صنایع و معادن تمام
مالکین را بشناسد و در موقع اقدام بکند و
یکی یکی ابلاغ بکند این نظر را حضرت تعالی

در موقع اجراء در نظر بگیرید ببینید که
این قابل حل است بهر وسیله عملی که
بنظر بنده عملی باشد بنده حاضریم که این
اطلاع را بمالکین بدهم اما يك راهی را در
نظر بگیرید که واقعاً برای ما مقدور باشد
اگر این اشکالی ایجاد نکند بنده حرفی
ندارم (جمعی از نمایندگان - کافی است ،
کافی است)

نایب رئیس - پیشنهاداتی رسیده که
قرائت می شود .

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم بر آخر ماده ۶ جمله زیر
اضافه شود :

و اگر شورای عالی معادن صلاحیت مالی
و فنی او را تصدیق نماید پروانه بنام او صادر
خواهد شد در صورت انقضای مدت مزبور
باز در درخواست مالك طبق ماده ۹ عمل خواهد
شد .

مهندس هدایت

نایب رئیس - آقای مهندس هدایت
صدرزاده - تمنی میکنم که پیشنهاد
رایک بار دیگر قرائت بفرمائید .

(پیشنهاد یکبار دیگر بهمان

شرح قرائت شد)

مهندس هدایت - عرض کنم روی

این قانون در کمیسیون صنایع و معادن بحث
مفصلی شد و بعد بکمیسیون دادگستری
رفت و بکلی مواد این قانون عوض شد و
برگشت دومرتبه بکمیسیون صنایع و معادن
باز هم بحث شد مقداری از اصلاحات کمیسیون
دادگستری مورد قبول کمیسیون صنایع
و معادن واقع شد لکن يك موادی هست که
کمیسیون دادگستری از لحاظ تشبیه قانون
مالکیت يك موادی یا يك تبصره هائی باین
قانون اضافه کرد که کاملاً مورد تصدیق
کمیسیون صنایع و معادن واقع شد ولی
این مطلب نباید طوری بشود که دست وزارت
صنایع و معادن بسته بشود این يك مالکی که
شما حق تقدم باو میدهید در اکتشاف و
بعده بهره برداری اقبلا باید يك مرجعی
تعیین بکنید که این مرجع تشخیص بدهد
که این مالك صلاحیت فنی و بهره برداری
برای این مورد دارد یا خیر والا بیاید يك
پروانه بهره برداری بگیرد و معادن بخوابد بنده

مطلب را اضافه کردم که آقایان تصویب
بفرمایند شورای عالی معادن که طبق این
قانون معین خواهد شد رسیدگی بکنند که
آیا این مالک صلاحیت فنی و مالی برای
بهره برداری دارد یا ندارد والا معادن
بدون بهره برداری همینطور خواهد ماند

نایب رئیس - آقای صارمی مخالفید
بفرمائید .

صارمی - ماده ۶ ناظر به مواردی است

که مربوط به کاشف است جناب آقای
مهندس هدایت میگویند در صورت انقضای
مدت مزبور یا رد درخواست کاشف از
لحاظ عدم صلاحیت فنی و مالی طبق ماده ۹
وزارت صنایع و معادن عمل خواهد کرد
بنابراین موضوع مربوط به کاشف میشود
نه مربوط به مالك و اگر کاشفی نتوانست
کارش را انجام بدهد یا توانائی مالی نداشته
یا فاقد تمکن کافی شد مطابق این ماده
عمل میشود ارتباطی باین ماده پیدا نمی-
کند مالك اگر کاشف باشد این مقررات
ماده ۶ در باره اش اجراء میشود و اگر
کاشف نباشد درباره او اجراء نخواهد شد

عمیدی نوری - سوء تفاهمی برای
آقای مهندس هدایت پیدا شده بود که
رفع شد .

مهندس هدایت - بنده پیشنهاد مرا

پس میگیرم .

نایب رئیس - بنا بر این رأی میگیریم

بماده ۶ آقایانی که باماده ۶ موافقت قیام

بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

۸ - تعیین موقع و دستور

جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - جلسه را ختم می کنیم

جلسه آینده روز پنجشنبه ساعت ۹ صبح

دستور بقیه این لایحه خواهد بود

(مجلس ۵ دقیقه بعد از ظهر

ختم گردید)

نایب رئیس مجلس شورای ملی

اردلان